

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

Națiunea vrea lumină

Alegerile comunale, în special cele dela orașe au întrecut chiar și prevederile pesimiste ale L. A. N. C. Partidele politice — și accentuez, *toate partidele politice* — cu inimă ușoară au pecetluit soarta comunelor urbane din România, fără șovăială le-au făcut plocon minoritarilor și elementelor subversive. Nouile consilii comunale sunt împănate cu jidani, unguri, sași, ruși, socialiști și comuniști rămânând elementul românesc aproape pretutindeni — cu excepția Munteniei și Olteniei — într'o minoritate umilitoare, desastroasă.

Dacă listele de candidați au bi-cuiit ca niște palme obrajii Românilor conștienți — naționali și liberali convinși mi-au mărturisit că s'au abținut dela votare rușinându-se de listele propuse de propriile partide, — rezultatele au produs o adevărată revoltă sufletească în rândurile Românilor nedreptățiți și îngrijorați de viitorul neamului și al Țării. Liberali, naționaliști, țărăniști și averescani își sărbătoresc prin sgomotoase banchete și manifestații pretinsa victorie, iar opinia publică românească constată cu durere și indignare, că învingerea nu este de partea nici unuia, ci *ea a fost purtată de jidani, unguri, germani, sau de discipolii internaționalei moscovite.*

Di Carol Davila în asentimentul opoziției unite scrie cu o candidă inconștiență: „Astăzi taberele stau față în față. Deoparte tirania reacționară liberală, de cealaltă parte tânăra democrație“. Dar Țara Românească răspunde politicianilor într'un singur glas: *Da, taberele stau față în față. Deoparte toate partidele, toți politicianii în promiscuitate cu dușmanii Țării și cu elementele de disoluțiune națională și socială, de cealaltă parte toți Românii conștienți ce mai păstrează un dram de demnitate națională și iubire de neam.*

Guvern și opoziție orbiți de uri,

aserviți patimei de stăpânire cu orice preț, chiar și în dauna intereselor permanente românești, gata la orice concesiuni și abdicări, supra-licitându-se de dragul unor voturi și avantajii meschine, s'au condamnat singure în fața neamului românesc.

Sub presiunea revoltei generale încep să se ridice glasuri timide de protestare în ziarele românești. Universul, Cuvântul și mai ales Țara Noastră se fac ecoul opiniei publice cinstite. Dar aceste timide denunțări ale unor stări revoltătoare nu mai mulțumesc pe nime. O elementară datorință morală și națională reclamă impetuos, *că toți cei ce au pretenția de a fi conducători politici ai Țării,*

să-și lămurească rosturile, să-și precizeze atitudinile. Clipa este prea serioasă, situația prea ascunde grave primejdii pentru existența noastră națională; nu se mai poate tolera ca cineva să fie „cu trupul într'o tabără și cu sufletul în cealaltă“. „Promiscuitatea primejdioasă“ nu se mai poate scuza cu nici un sofism, cu nici o argumentație trasă de păr. *Taberele stau față în față și între ele nu mai este loc pentru nimeni: nici pentru pseudoprieteni, nici pentru cei lipsiți de curaj civic și nici pentru profitorii de ocazie.*

Cei sinceri, cei de bună credință și cei curajoși să ia o hotărâre: înainte de începerea luptei națiunea vrea lumină, lumină complectă.

Dr Valeriu Pop

Un glas din depărtări senine

Intr'unul din articolele apărute în această revistă¹⁾ am desvăluit legăturile intime ce există între partidul țărănist și Jidani, nu numai ca doctrină cu fundamentul politic al luptei de clasă, dar și ca actuală conducere și finanțare.

În țara noastră legătura între un partid politic cu tabăra jidovească este ceva cu totul nou. Zic tabără, pentru că niciodată nu se desface coeziunea dintre fiii lui Israel prin faptul alianței cu partidul „Goimilor.“ Aceștia își pot face iluzii în naivitatea lor de a se fi înfrățit și cu cetățenii semiți, dar realitatea este alta: Jidanul intră în partidul creștin cu gândul de a trage foloase pentru el și rasa lui, nu spre a înfăptui binele obștesc în țara care îl găzduște. De fapt, el rămâne tot între ai lui: exclusivist, profund dușmănos și etern inasimilabil. Aceste însușiri atavice îi strâng pe toți de același sânge și mai puternic la olaltă. Restul cu aparențele făgăduitoare e simplă înșelătorie.

Cf. „Cuvinte adevărate“ Cluj. 1925 pag 111—113.

Păstrându-și între ei coeziunea, să-i vedem cum lucrează în sânul partidului cu care de formă s'au aliat.

În această privință s'ar putea așterne pe hârtie constatări făcute din timpul legăturii de 6 ani, ce durează între Jidanii încetățeniți prin ordin din afară și țărăniștii noștri, răsăriți în arena vieții publice prin specularea unui nume ce nu le aparțineau. Renunțăm la acele constatări spre a nu da celor puși în cauză puțința de a îngăima răspunsuri așa cum se pot citi în „Aurora“. Vom aduce lumina adevărului, asupra modului cum lucrează aliatul semit în politica internă, dintr'o țară depărtată cu tradiții de luptă civilizată în viața publică; olumină ce nu a apărut acum de curând în această frământată epocă de după război, când lumea în mod necesar cu o justificare incontestabilă a devenit *antisemită*; ci dintr'o vreme când curentul general al opiniei publice condamna orice încercare de a ne diferenția de Jidani, considerați în Apus deplin asimilabili, care curent însă nu a putut

nici odată să slingă simțul mai adânc al observației la unii cerce-tători cu pătrunderea dincolo de va-lul aparențelor.

Țara depărtată este Franța; lu-mina isvorăște dintr'o carte scrisă la 1889, adică acum 37 de ani, intitulată „*La politique israélite*“. Autorul semnează Kimon; poate să fie vre-un pseudomin, ales în acea vreme când marele public era cel puțin indife-rent dacă nu chiar hostil față de orice publicație antisemită. Omul a scris ceia ce și a adunat singuratic în tezaurul sufletului, știind că va rămâne pentru vremea lui „*vox cla-mantis in deserto*“.

Dar dacă atunci vorbea în pustiu, astăzi glasul lui are accente de profet. Să-l citim tare, în azul par-tidelor noastre politice înfrățite astăzi ca Jidanii, așa cum și l'a fixat în capitolul XXVII, intitulat: *Rolul Jida-nilor în partidele politice* (pag. 191 și următoare):

„Intrând într'un partid în grup compact, Jidanii se poartă cu dibăcie ca să-și stabilească influența lor. Mai întâi de toate se vor grăbi să îmbrățișeze toate pasiunile și să profeseze toate ideile. Ei le ridică la gradul de adevăruri absolute, aco-peră cu sarcasme pe aceia cari aduc restricțiuni, zeifică personagiile par-tidului, calomniează cu furie pe oa-menii din partidele adverse și aruncă cuvântul de ordine în fiecare zi cu o aroganță doctrinară și cu o pornire desprețuitoare. Cum să nu-i ascuți? Până la intrarea lor partidul lănce-zea poate, era lipsit de credință în el însuși, unele spirite mohorâte voiau să joace rolul de moderatori; parti-dul presimțea în șefii lui unele lip-suri neliniștitoare: ici ghicea un om incomplet, colo un ambițios vulgar. In fine oamenii cei mai cuminiți ajun-geau să recunoască necesitatea unei lungi elaborări pentru a clarifica ideile și a forma oamenii“.

„Intervenția semită lucrează prompt asupra partidului ca un excitant li-berându-l de toate îndoelile lui. El începe să creadă în el însuși și crede că țara îi aparține. Ideile lui nu sunt enciclopedia înțelepciunii politice? Că-peteniiile partidului nu sunt oare ni-ște mărimi imense?“

„Presa jidovească a spus-o doar din belșug. Astfel partidul nu întâr-ziază a considera pe aceia cari pro-cură atari iluzii, ca floarea și quin-tesența lui. Așa dar, Jidanilor le re-vin primele locuri, beneficiile cele mai grase. Ii întâlnești pretutindeni, se în-grămădesc la recepțiunile oficiale, ei umplu liste de numiri și de comisii

extraparlamentare. Partidul pare că nu mai trăește decât prin ei și că nu face cuceriri decât pentru ei. S'ar spune că ei îi sunt capul, că victoria nu este datorată decât sfor-țărilor lor, că l-au scos din neant și că îl poartă pe umerii lor jidoveș'i.

„Până la un anumit punct această opinie este fondată. Spiritul de antre-prenori și șarlatanismul Jidanilor au contribuit mult la succesele prea re-pezi ale partidului. Ei au făcut pro-pagandă activă și immurile lor de admirație au împins pe primul plan pe omul, căruia cu mirosul lor co-mercial, i-au ghicit viitorul. De altfel ei au ocupat scena fără intrerupere și au știut prin mii de moduri să se facă indispensabili. Servicii mari și mici, înființări de jurnale, organizații de comitete, avansări de bani: sub toate aceste forme partidul are nenumărate obligațiuni; ei (Ji-dani) nu au făcut și nu au dat nimic decât cu o intenție precisă, căci politicianul semit, ca și ta-tăl său cămătarul nu procedează decât după logica strictă a afa-cerilor... Și astfel prin mijlocul intrigii, acelei intrigi semite mo-bilă ca unda și mistuitoare ca focul, marile câștiguri ale vic-tor ei intră în mâinile lor.

„Când partidul, intrat în perioada decadenței, merge treptat spre r. înă Jidanii membri nu desfășoară mai puțin ardoare. Nu mai este vorba de a cotropi, ci de a nu fi dislocat. Dar tocmai a restitui este pentru Ji-dan ceva ce nu se poate concepe, și acela care îl forțează la aceasta este ultimul dintre monștri. De aceia se apără cu o încăpăținare furioasă.

„Atunci se aude valul invectivelor, trombele de injurii, calomniile amar-nice, ațâțarea deschisă la măsurile extreme și la întrebuintarea mijloac lor criminale. Presa jidovească, aruncă flăcări și scuipă lava ca un vulcan în erupție. Citind asemenea articole îți vine în minte imaginea viperelor aruncându-se într'o oribilă surexcitare demonică.

„Ce reflexiuni amare trebuie să-și facă oamenii partidului, tocmai aceia cari au crezut că vor face minuni acceptând colaborarea Jidanilor și dându-le primele locuri! „Jidani ne-au pierdut“ își zic ei la urma ur-melor. Dar recunoscând în fine cauza răului, este prea târziu să mai aducă vre-un remediu. Partidul care se ri-dică prin ajutorul Jidanului, piere prin Jidan; mai curând sau mai târziu el cade sub reprobarea publică și căderea lui, ca orice cădere jido-vească, este o prăbușire fără nume“.

Astfel își termină autorul francez observațiile lui de o adâncă psicho-logie politică, țesută cu o fină iro-nie care desmetește pe cei naivi și demască pe cei interesați. E un glas desprins din depărtări senine.

Și acum te rog să faci o paralelă, domnule cititor, între tactica mai sus desvăluită și purtarea Jidanilor în sânul partidului țărănist, și a celor-lalte cu cari sau aliat, ridicând în slavă preținsele lor capacități, energii și talente scoase ca marionetele la lumina zilei prin sforile și sforțările „anumitei prese“. Te rog să observi acea intoleranță, de străveche origină semită, ce stăpânește mai ales men-talitatea țărăn stă, față de adversari, făurită în atelierele ambiției de do-minațiune iudaică.

Te rog să citești, cu titlu bine în-țeles de document, din când în când ziarele „Adevărul“, „Aurora“, „D mi-neața“, „Lupta“, spre a te convinge cât de adevărată este constatarea fă-cută de Kimon cu privire la deslăn-țuirea desnădejdiei prin presă, când Jidanii simt că aliatul lor politic este pe calea decadenței.

Până aici adevărurile stabilite de autorul francez pare că ar fi luate din viața partidului, finanțat de Ji-dovul Aristid Blank între anii 1920—1926, deși au fost scrise la 1889 la câteva mii de kilometri de valea Du-nării noastre.

Mai rămâne să se împlinescă ul-tima parte a profeției, pentru ca tra-gedia partidului celui mai jidovit din România întregită să se încheie cu desnodământul ce singur și-a pre-gătit. Rămâne ca ambițioșii lui con-ducători, huliți de țărănimea pe care a amăgit-o și părăsiți de Jidanii, că-rorora nu le vor fi putut servi în de-stul cauza; rămâne să se deștepte într'un târziu și să recunoască amar-nic că rasa lui Iuda i-au pierdut. Aceiași fatalitate va cădea inexora-bilă și peste capul celorlalte partide aliate cu Jidanii. Ziua se apropie, a-lusă de examenul algerilor gene-rale, când poporul român, luminat fiind prin propria-i experiență și pro-paganda L. A. N. C. va dovedi că este hotărât să scoată din viața pu-blică pe toți acei politicieni, cu în-treaga lor clientelă, cari calcă în pi-cioare interesele permanente ale nea-mului pentru motivul trecător și meschin de a ajunge cu orice preț la „putere“.

I. C. Cătuneanu.

Legea administrativă trebuie modificată

Legea administrativă actuală, prin prizma parlamentului din Budapesta, sau prin prizma minorităților noastre etnice privită, este o lege ideală, — însă pe cât de favorabilă pentru ei, pe atât de defavorabilă, dezastroasă pentru majoritatea etnică și pentru suveranitatea Statului român.

Alegerile comunale făcute în baza acestei legi, au dovedit aceasta pe deplin.

Inima țării, capitala, cum și municipiile au căzut pradă elementelor străine, — preponderanța pe teren politic, cultural și economic au ajuns implicit în mâna lor. România ca țară „națională“ — cum pretindem a fi în baza Constituției — fără orașe, nu mai există decât în ficțiune!

Intreaga vină o poartă art. 19 din Legea adm, peste care s'a trecut într'o zi adormită în parlamentul țării.

Județul stă tocmai din punct de vedere economic într'o atât de strânsă legătură cu reședința lui, cum și cu celelalte orașe din județ, încât constituie o anomalie de a zice că s'a satisfăcut principiului de „înraurire la conducerea orașelor“ preconizat de acest articol, când din județele

provincilor alipite, aproape cu totul românești, nu se pot trimite decât minimum 2 și maximum 7 membri în consiliile municipale, câtă vreme orașele, depozitarele țării se află în majoritatea lor covârșitoare în mâini străine. Aceasta proporție trebuia stabilită cel puțin pentru părțile alipite, în favorul românilor, adevărații alcătuitori și apărători de țară, căci statul este suveran și își întocmește treburile lui interne potrivit condițiilor sale de viață, cari condiții, după cele întâmplate, azi — durere — nu le mai avem.

Și atunci nu se deschideau drumurile la atâtea păcătoase pacturi, prin cari au alunecat puterea din mâna noastră în mâni streine.

Aceasta imposibilă lege în mod fatal, atât din punct de vedere politic, cum și din cel economic, trebuie modificată în punctul ei culminant, (art. 19), — ca să ferim țara pe viitor de pacturi rușinoase, jignitoare și dezastroase, — ca să ne scăpăm țara din halul în care a ajuns și dela prăpastia care îi stă în cale.

Colonel Brândușa

Scrisori din București

Cauze și efecte

Orice fenomen — biologic ori social — are o cauză determinantă. Legea causalității universale se verifică în mod concret aproape zilnic.

Cititorului i s'ar părea poate cam straniu — că fac o serie de considerațiuni prea vagi. Să intru deci în miezul chestiunii.

Toată lumea — în urma celor întâmplate Joi 11 Februarie a. c. — discută cu pasiune despre „mișcarea studențească“. Această mișcare își are cauzele ei, care de altfel sunt foarte puternice și care se împart în cauze eficiente și cauze finale.

Cauze eficiente: Starea materială — mai mult decât nenorocită a studențimii, viitoarea pătură conducătoare a țării.

Cauze finale: Înăbușirea elementului băștinaș în Universități de către puhoiul jidovesc.

Se vede clar, că aceste cauze sunt prea puternice și întemeiate, încât trebuie să ne așteptăm la o reacțiune violentă din partea unui organism sănătos cum e studențimea română.

Efectele mișcării studențești: 1.

Trezirea conștiinței naționale, ce părea că-i adormită.

2. Punerea în acțiune a inițiativei private — spre a veni în ajutorul studenților români. Cu durere sufletească adâncă constatăm însă, că autoritățile școlare — în loc de a veni în ajutor studențimii caută s'o lovească (și încă în mod laș: pe la spate). Ca urmare a acestor fapte o serie de arestări, de loviri grave și intentări de procese (natural tot contra studenților).

Profesorii universitari, presupuși părinți sufletești ai studențimii, în loc de a scobori în mijlocul ei spre a-i asculta păsurile — stau tolăniți în fotoliurile indiferenței absolute. Cel mult dacă se întrunesc la lună odată spre a lua „măsuri de ordine contra studenților turbulenți“. In loc de a constata realitățile palpabile, ei se dovedesc a fi orbi complectamente — și deci pe umerii lor apasă grea vină: nu și-au înțeles menirea. In loc de a fi „preoții adevărului în sanctuarul sfânt al științei“, ei s'au transformat în „farisei ipocriți și

mincinoși“. Ei, cari dela înălțimea catedrelor spun că pentru îndreptarea greșelilor individului e nevoie a se aplica principiul hedonical moral — iar nu cel represiv din codul penal, ei sunt primii cari nu-și țin cuvântul. Ca urmare firească a acestor întâmplări e „scăderea prestigiului profesorilor în fața elevilor lor“.

Ce exemple pot lua studenții dela niște profesori lipsiți de orice scrupul de conștiință și chiar de „cuvântul de onoare“?

Iată efectele — și efecte care ne umple sufletul de durere — la care s'a ajuns și aceasta din cauza celor ce trebuia să-și înțeleagă menirea.

Drd Nicu Ionescu — București

Minoritățile în România

Acesta este subiectul pe care ilustrul nostru profesor dela Universitatea din București și agregat la Sorbona, îl dezvoltă în localul „Dotățiunii Carnegie“ din Paris, în fața unui public ales și destul de numeros, după datele ce le putem culege din ziarul „Neamul Românesc“ din 18/II 1926 al cărui director este tot dl N. Iorga.

Cu ocazia acestei conferințe dl N. Iorga a declarat că este pentru o politică de prietenie față de minorități.

N'am nimic cu părerile politice ale dlui N. Iorga și chiar dacă nu-mi sunt pe plac nu doresc să le discut aci. Ceiace m-a făcut să scriu acest articol, este mahnirea sufletească produsă de neghioabele argumente pe care dl N. Iorga se proptește pentru a motiva necesitatea... „prieteniei.“ Să mă explic.

Dl Iorga nu recunoaște posibilitatea existenței noastre (16 mil. de Români) într'un Stat unitar național fără prietenia minorităților de oarece, nu are pe ce se baza acest Stat național.

Pentru dl N. Iorga atât rasa cât și limba nu pot servi ca criterii pentru formarea unui Stat național unitar. Rasa este ceva enigmatic iar limba, o iluzie. Dl N. Iorga însă zice: Interesele comune ale cetățenilor aceleași țări indiferent de rasă sau limbă este unicul criteriu ce stă la baza formării Statului național.

O fi dle Iorga singurul criteriu acesta dar pentru un Stat confederal nici decum național cum avem pretenția de a considera cu drept cuvânt Statul nostru pentru înfăptuirea caruia 800.000 de trupuri omenеști au rămas neînsuflețite dintre care nu știu dacă erau multe acelea de o altă rasă și multe acelea care în viață fiind încă au cunoscut mai mult decât o limbă, decât cea românească.

Intr'o țară în care minoritarii dar mai ales jidovii tind a acapara întreaga proprietate și în același timp a distruge simțământul, credința strămoșească și a tot ce este românesc, într'o țară ca asta, nimic nu ne poate lega cu simpaticii *dvoastre* minoritari, pe noi de gintă latină, care gintă dacă pentru *dvoastră* este o enigmă, pentru cele 16 mil de Români este o mândrie.

Mă miră faptul că dl N. Iorga nu a găsit și credința strămoșească prin care ne-am menținut dealungul veacurilor ca națiune, tot o enigmă.

Dar dl N. Iorga nu s'a mulțumit numai cu aceste declarații de dragoste la adresa minorităților ci a ținut să le mai spună Parisienilor că asupra acestei chestiuni domnia-sa a vorbit și în Parlament precum și faptul că, aceste mărețe convingeri-asupra formării Statului nostru național unitar, le are de multă vreme.

Imi iau angajamentul de a întreba pe dl prof. A. C. Cuza dacă aceste convingeri ale dlui N. Iorga datează de multă vreme (dl A. C. Cuza știe căci îl cunoaște pe dl N. Iorga de pe vremea când Blank nu era așa mare bancher) sau i-au fost transmise la Paris prin radiotelegrafie în vederea alegerilor, de cei interesați.

Să ne mulțumească însă cel puțin faptul că dl prof. N. Iorga e un istoric desăvârșit și atunci când vine vorba de Ștefan cel Mare sau Mihai Viteazul rasa nu mai este o „enigmă“ iar limba, dulcea limbă românească, nu mai este o „iluzie“.

Drd. Ioan H. Dinescu

Intrebăm pe dl Octavian Goga cum se simte, prin solidaritate cu partidul său, alături de cei 16 jidani de pe lista propusă la comuna Cluj de opoziția unită din care și dsa face parte, după ce a ținut vibranta conferință despre Ideea națională intransigentă și inalterabilă? Aveți cuvântul domnule cu pretenții de apostol!

De ce nu se dezvoltă industria și comerțul în Transilvania și ținuturile alipite

Primum la Redacție următoarele:

Toată lumea românească se plânge că românul nu îmbrățișează Comerțul și Meseria, care lipsesc aproape în întregime din mâinile românilor mai ales în Transilvania și ținuturile alipite. Este adevărată aceasta plângere, însă după cum se poate constata, între împrejurările de azi, dejeabă încearcă mulți români, să îmbrățișeze aceste două ramuri, că nu sunt sprijiniți de cei în drept. Pentru confirmarea celor de mai sus e destul să amintesc câteva cazuri numai din o comună.

Cooperativa „Bologana“ din Bologa jud. Cluj, pe lângă mica ei magazie de consum, ca să facă membrilor ei și ceva isvor de câștig, a deschis și o carieră de piatră de granit din care extrage cuburi pentru pavaj. Ca să poată face plățile muncitorilor, până la valorizarea materialului, Cooperativa e silită a se împrumuta pela diferite bănci cari îi iau 32—36% dobânzi. Dejabă a făcut în repetite rânduri cerere la Centrala Cooperativelor din București să le acorde credite eftine, până acum n'a obținut nici un bănuț.

La primăriile orașelor unde concurează la licitații pentru furnituri, încă întimpină multe năcazuri, asemenea la caserii pentru incasatul sumelor. Apoi cu obținutul vagoanelor nici la zece luni după depunerea scrisorilor de trăsură, nu le vine rândul la încărcare, fiind că încărcă jidanii zilnic, zeci de vagoane, cu precădere... iar Cooperativa cade în grupa III și numai atunci încarcă când își fac milă dnii șefi de gară de ea. Pentru ca să se poată ajuta, țăranii din comuna de mai sus, au înființat încă în anul 1924 și o bancă populară cu un capital subscris în suma de Lei, 100.000 (una sută mii). Fiind acești doi ani din urmă nefavorabili pentru țăranii din jur, până azi abia au putut să verse un capital de 41000 lei.

Atât Cantrala Băncilor Populare din București cât și Federala Zorile din Ludoșul de Mureș au trimis câte o circulară, că dacă voim să obținem împrumuturi, Banca noastră să se facă membru. Am subscris și vărsat din micul nostru capital atât la Centrală cât și la Federală, iar pe urmă am cerut în repetite rânduri

să ne acorde ceva împrumuturi însă dejaba, până azi nu ni-a acordat nimic.

Eu crede că întreprinderile jidovești, și băncile lor, sunt mai mult încurajate, decât întreprinderea, și banca curat românească din Bologa.

Asemenea un băiat de țăran din părinți săraci din aceasta comună, cu chiu cu vai a învățat două clase de gimnaz, iar pe urmă patiu ani la meserie, devenind calfă de croitor. Acest meseriaș român din Septembrie anul trecut dejaba încearcă prin Cluj, și Oradea-Mare, să găsească undeva un loc ca să muncească, până azi n'a găsit, cu toate că este un băiat harnic, și dă semne a fi, un bun român. În acest interval de timp, mulți străini mai ales jidanii s'au strecurat în țară și își găsese ocupație, la ai lor...

Bologa la 5 Februarie 1926.

Ioan Potra
primar.

Moții la o răspântie

Dl Ministru Alexandru Constantinescu P. prin ziarul său favorit „Adevărul“ a dat un fel de *comunicat*, prin care spune că nu poate da păduri și pășune Moților din masivele *proprietarilor privați*, fiindcă aceștia (Moții) nu au bani să le plătească, și nici nu le va da măcar ce li se cuvine, după legea agrară.

În schimb voiește a-i coloniza dar în acest caz Moțul trebuie să aibă *bani* și anume 20 mii lei, cel puțin și numai pe cei însurați cu copii și să fie în vârstă de 30 ani. Așa vrea dl Ministru P. Constantinescu!

Și ca să se puie capăt la toate aceste bunătați pentru Moți, „Viitorul“ din 13 Febr. 1926 daclară că la munte pășunile sunt reduse la minimum și numai la 5 km depărtare de comuna respectivă, se va putea căpăta ceva pășune, ceia ce înseamnă că Moții nu vor avea pășune niciodată.

Față de făgăduelile M. S. Regelui că Moții vor avea dreptate, întrebăm ce urmărește și unde se trezește actualul guvern?

Oare dl Ministru Francmason Al. Constantinescu P. poate tot în această țară?

DUPĂ ALEGERILE COMUNALE

Fapte și acte

Comunicatul L. A. N. C. din Cluj.

În Capitala Ardealului, mai mult poate decât în oricare alt oraș al țării, cărdășia politicianilor cu minoritățile s'a manifestat într'un chip cu totul dejositor și umilitor. Liberalii au pactat cu magnații șovinii unguri, iar blocul „unic“ al naționaliștilor, țărăniștilor și averescanilor s'a împărechiat cu jidanii și cu socialiștii.

Cetățenii români, cari mai păstrează o picătură de conștiință națională nepătată de suflul pestilențial al politicianismului, ce desbină pe frați de acelaș neam și lege și îi supune stăpânirii streinilor, — au zind și cetind aceste fapte murdare, au rămas adânc revoltați și nedumeriți.

Pentru a da acestora o directivă sigură în ce privește atitudinea cât mai conformă cu demnitatea și prestigiul nostru național față de alegeri — Comitetul local al L. A. N. C. a lansat următorul Apel:

Cetățeni români ai Clujului!

Partidele politice au dat pradă orașele noastre străinilor. În consiliile comunale ale orașelor României de azi începând *se vor lăfăi sfidător jidani, unguii, nemții, rușii, socialiștii, comuniștii, etc, cari nu pot și nu vor să contribuie la consolidarea României întregite.*

„A pismei răutate și oarba neunire“ au făcut din străinii dușmănoși și subversivi arbitri ai politicii românești. Știut fiind că puterea politică, economică și culturală într'un Stat o dețin orașele, *inconștiența partidelor ne pregătește soarta coloniilor africane: milioane de Români stăpânite și exploatare de orașe înstrăinate.*

Români! Urmați exemplului dat de Liga Apărării Naționale Creștine! Dacă mai păstrați un dram de demnitate națională, refuzați de a fi părtași la fărâdelegea săvârșită contra vltorului neamului; *Nu votați nici o listă împănată cu străini, anulați-vă voturile!*

Românii conștienți vor da răspunsul convenit inconștienței partidelor la alegerile județene și generale, când vor vota numai listele L. A. N. C., care are un program inspirat de naționalism intransigent și creștinism integral, program

ce se cuprinde în „Călăuza bunilor Români“!

L. A. N. C. vrea că România să fie a Românilor și va traduce în fapte aceasta voință a sa. L. A. N. C. va romaniza orașele înstrăinate artificial prin opresiunea trecutului și invazia jidovească din Galiția și Rusia.

Comunicatul studenției clujene.

Studenția română și creștină din Cluj s'a manifestat demn și impunător față de alegerile ungarilor și jidanilor pentru conducerea orașului nostru.

Comitetul Centrului studentesc „Petru Maior“, asaltat fiind de numeroasele întrebări ale studenților, cari voiau să știe ce atitudine este indicată pentru studenția clujeană față de alegerile comunale, — a dat un comunicat, care a fost răspândit, în mii de exemplare și prin care și-a precizat convingerea sa față de aceste alegeri.

Deși acest comunicat nu obliga pe nimeni, căci fiecare „*civis academicus*“ are libertatea să-și manifeste dreptul său de alegător așa cum el vrea, — totuși studenția, acest corp de elită intelectuală, crescut și disciplinat în crezul salvator al doctrinei naționale, — s'a conformat comunicatului, păstrând „*atitudinea pasivă față de alegerile comunale*“. Aceasta era indicația celui mai înalt și cel mai autorizat for de conducere al studenției clujene: al Comitetului Centrului studentesc „Petru Maior“.

Efectul atitudinii studentești a fost un ecou răsunător în rândurile cetățenilor români ai Clujului. Căci foarte mulți patrioți adevărați, s'au abținut dela votarea, care urma să ne aducă pe cap domnia maghiar-sionistă.

Reproducem entusiastul comunicat al studenției clujene, pentru a-l prezenta ca un exemplu de simțământ românesc curat și desinteresat:

COMUNICAT

Comitetul Societății Academice „Petru Maior“, ca organ autorizat al studenției române și creștine din Cluj, aderă, într'u toate, la comunicatul comitetului central executiv al „Ligei Apărării Naționale Cre-

știne“, în ce privește atitudinea pasivă față de alegerile comunale.

Consideră aceste alegeri, în special aici în Cluj, ca o supremă sfidare a **ideii naționale**, pe care studenția română o apără, întotdeauna, cu adâncă convingere.

Înfierază, cu indignare, revoltătoarea atitudine jidovită și înstrăinată a partidelor politice, care, din veleități electorale condamnabile, sunt gata să vândă orașele și centrele noastre culturale, asuprașitorilor noștri de eri și jidanilor venetici parazitari.

Protestează, totodată, cu toată energia, contra introducerii limbii maghiare, ca limbă oficială, la Primărie și instituțiile de Stat, considerând, că aceasta nu cadrează cu demnitatea noastră națională.

Face un apel călduros către toți cetățenii români ai Clujului ca să păstreze o atitudine hotărâtă în fața acestor încercări de remaghiarizare și jidovire a *Capitalei Ardealului*, contra cărei crime, studenția română și creștină va ști să lupte din toate puterile.

Cluj, la 19 Februarie 1926.

Comitetul Societății Academice
„Petru Maior“.

Remaghiarizarea Primăriei din Cluj

Pentru a ademeni, cu orice preț, masele electorale, partidele politice, fără deosebire de firmă, s'au folosit de cele mai compromițătoare și periculoase măsuri.

Se știe că procesul de romanizare a Clujului a progresat uimitor în timpul celor 7 ani, de când a intrat sub stăpânire românească. Universitatea, Teatrul, Opera, precum și toate instituțiile publice ale statului, județului și comunei, se nizuiau, de o potrivă, să desăvârșescă romanizarea Capitalei Ardealului, creind din ea un centru și un focar al culturai și civilizației românești.

Iată însă că astăzi, în anul al VIII-lea dela Unire, partidul celor ce guvernează și duc spre ruină Țara, — a reintrodus limba ma-

ghiară, ca limbă oficială la Primărie, dând oricărui cetățean dreptul să se folosească de ea, cu ignorarea de săvârșită a limbei Statului.

Prin urmare toți funcționarii români, veniți, aici în Ardeal din iubire frățească, de pe îndepărtatele meleaguri ale Moldovei, Munteniei și ale Olteniei, — pot începe să învețe regulat limba celor mai neîn-păcați dușmani ai neamului nostru.

Primăria orașului Cluj

Nr. 2534/1926 cons.

Circulară

Tuturor serviciilor Primăriei orașului Cluj

Incepând cu ziua de astăzi cetățenii orașului Cluj, cari nu cunosc limba română, pot face cererile lor verbale sau scrise și în limba maghiară și acestea se vor primi și înregistra.

Această dispoziție a noastră se va comunica dlor șefi de servicii și tuturor funcționarilor orașului Cluj spre știință și conformare.

Cluj, la 15 Februarie 1926.

Primar:

Dr. Utalea

Nerușinarea ungarilor

Orice om, care raționează va rămâne uluit de cele ce suntem siliți să așternem pe această foaie.

Căci într'adevăr, azi, în România-Mare, ne este dat să fim din nou acuzați și judecați de către unguri. Și pentru ce? Pentru că *românizăm!*

Astfel vrednicul și inimosul român dr. Cristea, fostul primar din Zălau, — a fost acuzat, în preajma alegerilor comunale, că „vorbește românește cu Ungurii“, că vrea să „românizeze orașul“, că vrea „să dea instituțiunile și întreprinderile orașenești în mâini românești“. Și în plus, cea mai capitală dintre toate crimele comise este aceea, că face „propagandă de românizare prin Astra“ și vrea „să îndepărteze statuia lui Wesselényi din Piața orașului“.

Când am cetit, pentru întâiași dată, aceste rânduri, mi s'a părut, că întreg Zălaul a fost contaminat brusc de vre-o nebulie epidemică. Căci numai un dement poate pretinde asemenea lucruri: să îndepărtezi pe un primar cinstit și corect, pentru că își face datoria sa de bun patriot.

Dar ceeace în alte țări pare nebulie, la noi se transformă în realitate tragică și serioasă.

Căci Ungurii, cei mai proaspeți aliați ai liberalilor, ce se pretind „naționaliști intransigenți“, — au triumfat! Iar primarul român dr.

Căci altfel ei își pierd pâinea. Și atunci vor putea să meargă cerșind la porțile palatului faimosului baron Ugron, care azi mâine, va fi mai puternic decât oricare Inalt Demnitar al Statului românesc.

Pentru a face dovada că afirmațiile noastre sunt veridice, reproducem, în original, rușinosul act de maghiarizare a primăriei Clujului:

toamna anului 1924, a propus la Congresul orașelor, ținut la Cernăuți într'o moțiune, că *trebuie să se româneze cetățenii orașelor, iar instituțiunile și întreprinderile orașenești să se deie în mână românească*. El a susținut, că orașele trebuie să facă toate sforțările, pentru întrebuițarea capitalului orașenesc spre scopuri de *naționalizare*, și pe funcționarii minoritari dela orașe să-i scoată din slujbele lor. Ațacurile împotriva maghiarimei au fost sistematice, pentru că aproape în fiecare număr din ziarul „Meseșul“ ce apare săptămânal la Zălau atacă pe unguri și astfel în Nr. 37 și 38 din 28 Noemvrie 1925, scrie că *nu-s români și nu merită numele de români aceia care nu au scopul să româneze consiliul orașului și pe unguri*. Nu voiesc a face critica dreaptă a activității primarului de azi, pentru că concetățenii mei o știu aceasta aproape toți.

În adunarea aceasta s'a spus de cineva dintre vorbitori, că primarul Dr. Cristea a organizat prin „Astra“ comunele mixte, că în patru cinci ani ungurii din comunele acestea nu vor mai vorbi ungurește. Totodată s'a spus, că cineva l-ar fi auzit pe primarul de azi, că s'ar fi decis delăturarea statuei lui „Wesselényi“ din mijlocul Pieții orașului Zălau, așteaptă însă ocaziunea, ca noul consiliu de sub conducerea dsale să ap. obe executarea acestei idei.“

Listele rușinei naționale

Pentru a păstra, în archiva noastră, documentele triste ale alegerilor comunale, reproducem câteva din listele electorale, depuse atât de liberali, cât și de naționaliști.

Din aceste documente, fiecare om de bună credință, va putea cu ușurință să desprindă concluzia, că în partidele noastre politice s'a atrofiat definitiv și cel din urmă dram de conștiință națională.

Iată dar aceste liste:

Lista naționalo-socialisto-sionistă din Cluj (care a reușit):

Dr. Aurel Școl advocat deputat, Dr. Lucian Alexandru, advocat, președintele Clubului Social-Democrat din Cluj, prof. Dr. Emil Hațieganu, deputat, prof. G. Bogdan-Duica, (fără-nist), prof. Octavian Prie, (avereșcan), Dr. Teodor Fischer, advocat, președintele Uniunii Evrești, Carol Hubay, industriaș, prof. Dr. Romul Boilă, Iacob Schwartz, mare comerciant, Alex. Bartalis (social-democrat), Coloman Sakács, comerciant, Vasile C. Osvadă, direc-

tor de bancă, *Francisc Ujhelyi*, (social-democrat), *Dr. Valentin Poruțiu*, avocat, **Micșa Somogyi**, mare comerciant, *Dr. Alexandru Simon*, avocat, *Árpád Kisfaludy*, industriaș, *Iuliu Terhes*, (social-democrat, *Richard R. Tuffli*, mare comerciant, *Petre Oltean*, (social-democrat), **Geza Ianovitz**, mare comerciant, *Dr. Mihai Șerban*, profesor, *Dr. Eugen Kertész*, avocat, **Bela Ehrenfeld**, (social-democrat), *Ștefan Român*, *Iuliu Santai*, președintele brutarilor, *Geza Nagy*, Ioan Crișan, *Mihai Kun*, industriaș, *Victor Munteanu*.

Lista liberalo-maghiaro-jidovească din Cluj.

Teodor Mihályi (liberal), *N. Bănescu* (lib.), *Pordea Aug.* (lib.), *Nemes Ferenc* (maghiar), **Feket Nagy Béla** (jidan), *Kovács Gyula* (maghiar), *Utalea Oct.* (liberal), *Daly M. János* (maghiar), *Berky Jozsef Hevesi Jozsef* (maghiar), *Metes Petru* (liberal), *Mureșan Iosif* (liberal), *N. Cărpinișan* (liberal), **Molnár Jakab**, (jidan), *Jelen Gyula* (maghiar), *Dr. Filép Gyula* (maghiar), *Dr. Șt. Barițiu*, *V. Ilescu*, *Dr. E. Dunca* (liberali), *Babos Károly*, **Rosenberger Alex.**, **Bernád Ágoston** (jidani), *Mandea Anton*, *Petricaș, P. Pop* (liberali), *Dr. Dobo Ferenc*, *Szilágyi András* (maghiari), și **Roth Károly** (jidan).

Lista naționalo-socialisto-maghiaro-jidovească din Oradea (reușit:)

Dr. Aurel Lazar, *Eugen Răzvan*, *Dr. Popa George*, *Anastasiu Mavrodin*, **Dr. Emeric Bárdos**, *Ludovic Czeller*, **Benjamin Spitzer**, *Dumitru Kiss*, **Andrei Stern**, *Niculescu Nicolae*, *Köszegi Robert*, *Dr. Nicolae Turla*, *Dr. Grigore Egri*, *Ion Ciordas*, *Georga Șimonca*, *Gembác Frigyes*, *Balla Carol*, **Martin Schlinger**, *Dr. Sever Ardelean*, *Vasile Sándor*, *Dr. Ciacian Virgil*, **Dr. Markovits Ignat**, **Dr. Váradi Eugen**, *Iosif Pogan*, **Alex. Wassermann**, **Alex. Sonnenwirth**. — Supleanți sunt următorii: *Iosif Hübschenberger*, *Dr. G. Banc*, *Costea Ioan*, *Ludovic Almássy*, **Grüner Aladár**, **Feuerstein Bela**, *Iosif Bulbuc*, **Ernst Isac**.

Lista național-jidovească din Cernăuți.

Profesor universitar *dr. Radu Sbierea*, **dr. Maier Ebner**, **dr. Alfred Kohlruss**, *dr. Erast Tarangul*, **Heinrich Würfel**, **Director Flemminger**, *Anton Zavada*, inginer *Aurel Rășcanu*, *dr. Salomon Kassner*, **Robert Schadler**, *dr. Grigore Simionovici*,

prof. Brătianu, **Peter Tress**, **Director Adolf Hart**, *dr. Zaharia Popovici*, *Karl Kügler*, *Franz Cușnir*, *Vasile Saftenco*, **Salomon Kinsbrunner**, *Vasile Lenco*, **Salomon Doreggel**, **Leon Fednic**, **farmacist Căsar Perlstein**, **Leib Steinmetz**, *Dumitru Pevenco*, **Aron Feder**, consilier aulic *Anton Löffler*, *Anton Lucasevici*, *Nicolai Guzic*, **Maximilian Bendler**.

Suplitorii: **Filip Bucholz**, *Cos-tachi Seșinschi*, *Vasile Calmuțchi*, **Josef Beer**, **Simion Milch**, *dr. Gabriel Teleaga*, *George Herber*, **Brecher Noe**, *Iosif Șepenic*, *Vasile Verenca*.

Lista liberalo-maghiaro-jidovească din Arad.

Dr. St. Angel primar în retr.; *dr. V. Hotăran* avocat; *Radovan Milivoi* propr.; *Gaal Pal* propr.; **Weissenburger F.** dir de bancă; *Mih. Dreicin* muncitor; *Josif Krebsz* brutar; *Farago Ioan* muncitor; *Kampis Ștefan*, fost insp. gen. cfr. pens.; *Kotzka Emil* comerciant; *Lud. Varjassy* primar în retragere; *dr. S. Moldovan* fost prim preș. de trib; *dr. Boțioc Alex.* avocat; *Baga Ioan* secr. org. muncit.; **dr. Singer Eugen** adv. preș. grupeii din Arad a uniunii naționale evreești; **dr. Zeiner Aug.** adv. secr. uniunii chir. din Arad; *Cornel Macean* plugar; *dr. S. Pășcuțiu* notar pnbl.; *Berta Bela* comerciant; *Șipoș Mladin* plugar; *Barna Simeon* plugar; *Macean Nicolae* plugar; *Gh. Voștinar* tip. secr. org. munc.; *dr. L. W. Müller* avocat; *dr. Somlo Arm.* avocat; *Imbroane Const.* plugar; *Gh. Sofalvi* fost secr. al corp. ind. din Arad; *dr. Aurel Raicu* adocat; **Edm. Nachtnebel** fost prim ing. al orașului Arad; *Pecican Nicolae* plugar; *Popity Dimitrie* muncitor; *Hunyar Algernon* adv. stagiar secr. reuniunii șvăbești.

Lista naționalo-ruso-jidovească din Chișinău (reușită)

Dr. I. Vărzar, **Gotlieb**, **Sebastian**, *Teodorescu*, *dr. Slutski*, *Vladimir*, **Cristi**, **S. Lihtman**, *dr. Tumarnin*, **Rozenhaut**, *V. Cazacliu*, **Zilberman**, **Rabici**, *T. Stanevici*, **Bernstein**, **Constantinos**, **Kenigsat**, *Buciușan*, **Goldenstein**, **Berland**, *Petre Firiță*, *Baltan*, *K. Todorovski*, *Beloțercovski*, *A. Gheorghiu*, *Dubinski*, *Paghis*, *Negrescu*, *dr. Kvjatcovski*, *Berhndarov*, *Pan Halippa*.

Lista liberalo-maghiaro jidovească din Târgul Mureșului (reușită).

Dr. Bernady Gheorghe, *dr. Rusu Aurel*, *Ugron Andrei*, *Ipaross Bela*,

Coculescu Teodor, *Bustya Ludovic*, *Petri Sigismund*, *dr. Vancea Iosif* (averescan), **Bünger Adalbert**, *Balint Ioan*, *Pop Ștefan*, *dr. Sebetven Nicolae*, *Kovacs Alexandru*, *Suteu Alexandru*, **Smilovici Iacob**, *Rado Alexandru*, *Padurean Ion*, *dr. Fekete Andor*, *Csiki Emil*, *Papadima Nicolae*, **Benkő Ladislau**, *Bucur Teodor*, **Várady F. Alexandru**, *Moldovan Dumitru*; supleanți: *Morvay Zoltan*, *Rădulescu Florian*, *Rad Al.*, *Dosa Gheorghe*, *Hancu Alexandru*, *dr. Palosy Iosef*, *Ritz Anton* și *Tamas Ion*.

Lista național-jidovească din Târgul-Mureșului (căzută)

Dr. Adrian Popescu, *dr. Antalffy Andrei*, *dr. Pantea Ioan*, **dr. Krausz Mauriciu**, *dr. Suci Victor*, **Herbert Ștefan**, **Simon Geza**, *dr. Plutz Iosef*, **Rottman Mauriciu**, *dr. Ghila Iuliu*, *Bretter Wilhelm*, *dr. Bözdog Ion*, *Govrig Iosef*, *Giliga Alexandru*, *Bottoș Alexandru*, *Precup Horia*, **dr. Farkas Robert**, **Erosdi Ștefan**, **dr. Roman Tov**, **Temesvári Adalbert**, *Coman Filon*, *Vlasse Gheorghe*, *Cseh Sigismund*, *Koteles Alexandru*; supleanți: *Neagos Sabin*, **dr. Engelberg Desideriu**, **Tordai Francisc**, *Kormos Mihail*, *Antal Emeric*, *Lote Lazăr*, *Moldovan Ion* și *Giliga Alex.*

Lista național-jidovească din Panciu

V. Apostoleanu, avocat *H. D. Mihale*, avocat *At. Popescu*, *N. C. Milea*, **dr. N. Rosenberg**, *Gh. I. Dim triu*, *Hr. N. Drugescu*, **Ir. Samoflovici**, *C. Gh. Burdea*, **S. Sichter**, **S. Seferovici**, *Gh. Pătulescu*. Supleanți: *Gh. Alexandrescu*, *C. Banciu*, **A. B. Iur** și *Gh. Strătulescu*.

Lista liberalo-jidovească din Panciu

Av. I. Manea, **M. Sehter**, **A. Maiorovici**, *C. Hurmuzache*, *I. Davidescu*, *M. Temelle*, **Aron Bercovici**, *A. Burdea*, *Ion P. Popescu*, **I. Șulimovici**, *N. Mihalache*, *Gh. Popescu*. Supleanți: **A. V. Lazarovici**, **V. Itic** *I. Popovici*, **S. Herman**.

Lista naționalo-bulgaro-turcească din Bazargic:

C. Dumitrescu, național; *Ruse Dvasilef*, țărănist; *Mihail Boldur*, averescan; *Stoian Inglezu*, național; *Izet Mustafa*, național; *Ioan Cosmescu*, național; *Ilie Crasnef*, țărănist; *Simion Zograf*, averescan; *Kiru Ștefanof*, socialist; *D. Dragoeff*, naț.; *Calciu Stancef*, țăr.; *Abdulah Hairedin*, aver.; *Ismail Ahmet*, țărănist; *Saban Ibraem*, național; *Nicolae Mocref*, național. — Supleanți: *Soter Shunda*, național; *Damian*

Gheroghief, național; Osman Daiolu, național; Dumitru Dulgherof, național.

Sărbătorirea victoriei democrației „românești“.

După alegerea dlui Fischer Tivadar ca părinte al Clujului — partidul național-socialisto-sionist a dat un banchet în 21 Februarie, în restaurantul „Balogh.“ Printre asistența selectă s'au remarcat în deosebi dl Dr. Theodor Fischer, dr. Marton Ernő, Ehrenfeld, Somogyi, dr. Goldner, Szekes Károly, Schwartz, dr. Schönberger, Weinberger & Comp. Pe acești domni, „Patria“, organul oficial al noului bloc „unic“, în numărul său din 23 Febr. — îi consideră ca cei

mai autorizați reprezentanți ai democrației „românești.“

La benchetuirea aceasta a toastat, la șampania atât de „democratică,“ — și dl Fischer Tivadar, leader-ul jidovimii clujene.

Despre acest discurs „Patria“ scrie următoarele:

„Dl dr Teodor Fischer sionist își exprimă bucuria — într'o românească aleasă — că are ocazia să sărbătorească prima victorie a evreilor de aici în colaborare cu românii ardeleni.“

Așa dar blocul „unic“ se poate mândri că a realizat „prima victorie“ a jidănimii ardeleni. Frumos și prețios titlu de glorie! Iată ce înseamnă democrație „românească“ !!!

Cronicar.

Dela procesul lui Gh. Urziceanu

Este bine cunoscut odiosul atentat din 1 August 1925, prin care mâna criminală a jidanului Lehrman, a umplut cu sânge obrajii dlui prof. A. C. Cuza, la îndemnul patronului Grünspan, care de fapt n'a făcut altceva, decât să se supună ordinelor Cahalului jidovesc.

Atentatul, săvârșit contra dlui Cuza, în mod firesc, a fost pus la cale și atât Lehrman cât și Grünspan au fost niște simple unelte.

Dci studentul Urziceanu când a tras în Jidanul Grünspan, apărând cinstea și viața superiorului său, a vrut să pedepsească o unealtă mișlească a organizației clandestine, Cahalul, care sapă la temelii Statelor creștine.

Curtea cu Jurați din Iași n'avea să judece dacă e sau nu vinovat Urziceanu, în cadrul articolelor de lege, cari s'au dovedit de atâtea ori, că sunt prea strâmte, ci avea să spună: „Are Neamul românesc dreptul să-și apere onoarea și viața sau nu are!“

Deoarece Curtea cu Jurați nu s'a întrunit în număr complet în ziua judecării procesului, procesul s'a amânat până în 26 l. c.

Pentru ca cetitorii acestei reviste să poată cunoaște marea momentelor de atunci, voi descrie decurgerea evenimentelor așa cum s'au întâmplat.

*

În vederea procesului, care urma să aibă loc Marți la Curtea cu Jurați din Iași, un număr de 6 studenți clujeni în frunte cu vrednicul luptător al cauzei naționale, căpitanul Beleuță, am ajuns Luni dimineața în gara vechei Capitale a Moldovei, în Iașul plin de amintiri isto-

rice, azi plin de paraziți veniți din ghetourile țărilor vecine. Renumit este Târgul Cucului, care nu-i altceva decât un cartier jidovesc.

Pretutindeni însă nu vezi decât capetele hidoase ale perciunaților, cari îmbătați de umilinta partidelor politice la alegerile comunale te sfidează în mod sfruntător crezând, că România a ajuns un sat fără câini. La Iași aveam să ne întâlnim cu ceilalți reprezentanți ai Universităților, cari veniau să-și spună și ei cuvântul pentru fapta colegului lor Urziceanu.

Luni la orele 8 seara în sala hotelului Bejan L. A. N. C. împreună cu studenții naționaliști și între aceștia se cuprind toți afară de studenții basarabeni, cari cu durere și până azi mai nutresc ideile comuniste-rusofile, căutând să se izoleze și de mulțorii să lucreze chiar împotriva fraților lor cari n'au altă vină decât aceea de-a fi naționaliști — a ținut o mare întrunire, la care s'a luat cuvântul în modul următor:

Președintele „Asociației studenților creștini“, dl Blănariu, prin un cuvânt de deschidere arată marea și roslul istoric al zilei de mâine și dă cuvântul dlui I. Sava, care prin cuvinte bine meșteșugite arată, că greșala poliției se repetă întotdeauna, căutând să dea naștere la incidente și, desigur, și mâine se va întâmpla la fel, însă studențimea trebuie să serbeze această zi în cea mai mare liniște.

În acest moment intră dl prof. Cuza în sală, în viile aplauze și strigăte de simpatie ale publicului din sală.

Urmează dl Petrescu și apoi dl Hazgan, care zice: „Le spunem domnilor să se deștepte, că de nu se

vor deștepta ei, îi vor deștepta copiii plângând pe mormintele lor!“ Ultimele cuvinte au fost înăbușite de viile aplauze ale ascultătorilor.

Șirul vorbitorilor îl încheie dl Ghizdavu, care aduce salutul frățesc al studențimei clujene.

De aici studenții se îndreaptă spre gară pentru a întâmpina pe dl Ioan Z. Codreanu și dl Ionel I. Moța, cari veniau cu trenul de 9 seara.

În cântecele răsunătoare de pe peronul gării cei 2 sunt primiți cu cea mai călduroasă dragoste și iubire, și ridicați pe sus până afară din gară. Pe urmă studenții se îndreaptă către Piață.

Armata însă — repetând vechiul sistem — intervine iarăș punând piedeci. Studenții însă hotărâți să treacă peste orice obstacole, rup cordoanele și prin mijlocul paturilor de puști își fac drum ajungând până la Statuia lui Cuza-Vodă din Piață, unde se țin mai multe vorbiri, prin cari se atrage atenția autorităților de greșeala se-o fac.

Timpul fiind înaintat, studenții se îndreaptă din nou către gară pentru întâmpinarea dlui P. Ilescu și Bacaloglu, cari veniau dela București.

Cunoscătorii apărători ai studenții i sunt primiți cu cea mai călduroasă dragoste de studenții, cari au arătat și de astădată, că știu să prețuiască pe acei, cari s'au înscris ca luptători devotați ai sfintei cauze naționale.

În ziua următoare, comitetul Ligii a ținut o ședință, la care s'a hotărât șirul apărătorilor compus din advocați, reprezentanți ai macedonenilor, femeilor române și ai studențimii dela cele 4 Universități.

Studențimea din Iași pentru a-și arăta dragostea pentru studentul Urziceanu s'a abținut dela cursuri în ziua procesului.

Pela orele 1 d. m., sala Palatului Administrativ era arhiplină de Români, cari doriau s'audă cât mai repede cuvântul Juraților de Achitare.

Înainte însă de-a intra Jurații în sală, se răspândise șovonul: Că procesul se amână și într'adevăr pela orele 2 Curtea cu Jurați în număr de 17 intră în sala de ședință și procurorul cere introducerea acuzatului, care îmbrăcat în costum național, cu fruntea limpede și ridicată răspunde clar și precis întrebărilor puse.

Se cetește numele Juraților, dintre cari însă lipsesc mulți.

Țin să subliniez, că dintre cei absenți numai 2 erau Români iar ceilalți erau Jidani.

Procurorul din cauza lipsei de

Jurați declară procesul amânat pe ziua de 26 I. c.

DI P. Iliescu cere punerea în libertate a studentului Urziceanu, care este și eliberat imediat.

După amiazi s'au ținut mai multe întruniri, la cari au luat parte și țărani veniți de departe pentru ca să vadă și ei, că în România-Mare fiii lor au ajuns să fie judecați de acei Jidani, cari merită în tot momentul să fie puși la zid și împușcați.

O scârbă și o indignare generală se vedea pe fețele tuturor, și toți spuneau: „Ce am ajuns! să ne judece Jidanii!“

*

Țin să mai spun, că în timpul cât am stat acolo, observând cu băgare de seamă, am zărit pe frontispiciul Palatului Administrativ, pe plăcile, pe cari era scris „Spor“, era câte-o Svastică lucrată în perete, iar în biserica Golia, în care azi nu

se mai slujește și unde sunt mormintele atâtor Domnitori, se găsesc bătute în pardoseală 3 triunghiuri jidovești, iar deasupra o Svastică.

Interesându-mă ce-i cu „crucea jidovească“ mi s'a răspuns:

„Acestea sunt pentru ca să calce creștinii pe ele!“

Dupăce am petrecut în Iași 3 zile de adevărată înălțare sufletească — văzând cum studenții hotărâți pentru lupta începută, a u ridicat o parte din zidurile „Căminului Cultural Creștin“, care va fi o citadelă a românismului — și convingși, că oricare ar fi Jurații, cari vor judeca pe stud. Urziceanu, achitarea e sigură, Miercuri seara insoțiți de un mare grup de studenți, până la gară, ne-am reîntors cu trenul de 8:25, hotărâți să luptăm până la *deplina biruință a Adevărului asupra Răului și a Intunerecului.*

Ion Delapoiună

ARHIVA DOCUMENTARĂ

Semne bune

DI Varga, șeful autorității industrială de I-ia instanță a orașului Cluj, ne-a trimis o copie după raportul Dsale adresat Primarului Clujului, — din care desprindem mai multe semne bune, ce ne umplu de bucurie.

Căci din ele recunoaștem ușor că meseriașii români sunt pe cale de plin progres, — că învățământul ucenicilor înfloreste pe zi ce merge. — în fine că mica industrie începe să se româneze tot mai mult.

Acest fapt ne înveselește cu atât mai mult, cu cât tocmai acum, după recente alegeri comunale, am fost supuși la o serie de umiri și înjosiri în fața minorităților. Aceasta s'a făcut fiindcă, zice-se, Clujul ar fi un oraș, în care elementul minoritar covârșește.

Iată însă că cifrele de o sdrobi-toare elocință, din statisticele raportului dlui Varga, ne lasă să întrezărim, în viitorul apropiat, o româ-nizare radicală a Clujului.

Și ori cât s'ar lăfăi jidanii și un-gurii în fotoliile lor de Consilieri — ei nu vor putea împiedeca româ-nizarea firească a Capitalei Ardealului.

Căci mica industrie, stăpânită, azi-mâine, aproape numai de Români vîrștii să-și impună voința, izvorită din tainele adânci ale instinctului național sănătos.

Pentru a dovedi că acest proces de româ-nizare a industriei mici a și în-

ceput să-și dea roadele, reproducem, în întregime, raportul prețios și bine redactat al dlui Varga:

Autoritatea Industrială de I instanță a orașului Cluj.

Nr. 38|926.
aut. ind.

Domnule primar!

Ordinului Dvoastră Nr. 21|1926 cons. din 2 Ianuarie a. c. avem onoarea a satisface înaintându-vă în cele ce urmează raportul general despre munca depusă la Autoritatea Industrială de I instanță în anul 1925 peste care am trecut de câteva zile.

Această dare de seamă care în locul prim este adresată Dv. dle Primar, dorim să fie cunoscută în cercuri cât mai largi, în special de factorii dela cari depinde soarta industriei și comerțului român și prin aceasta naționalizarea centrelor de cultură străină.

Să nu fim rău înțeleși.

Nu avem pretenția a da îndrumări, ci dorim numai să punem în fața acestor factori o filă pe care sunt scrise preocupările sau dacă vreți chiar sbuciumul unui an de care au fost stăpâniți muncitorii acestui oficiu.

Uzăm de obișnuita apostrofare: „nu mă aruncați la o parte“ și rugăm pe cititori să între în miezul acestui raport care ori cât de sec s-ar părea că este cu cifrele lui așe-

zate față în față, i va recompensa osteneala cu prețioasele concluziuni ce le va putea scoate din el.

*

La acest oficiu în cursul anului 1925 au intrat cu totul 4486 acte, cu 875 cereri mai multe ca în anul precedent cari toate au fost rezolvate.

Sau liberat 860 permise și brevete industriale. Cu 218 mai multe ca în anul 1924. Permisele și brevetele au fost plasate în următorul chip:

1. Pentru ocupațiuni legate de calificări, evidențiate în registrul „A“ s'au liberat în total 203, din cari românilor 40.

În ramurile de industrie legate de calificare românilor s'au liberat 3 cu 2 brevete mai puține dar minoritarilor cu 27 mai multe ca în anul precedent.

2. În registrul „B“ industriei legate de permis special sau liberal 221, din cari 134 românilor. Cu 59 permise românești mai multe ca în anul 1924 chiar minoritarilor cu 31 permise mai multe ca în anul trecut.

Elementul român deci în acestea ramuri de industrie preponderează față de cel minoritar.

3. În evidența „C“ — fabrici — sau dat 10 permise industriale, din cari 4 românilor. Românilor cu două permise mai multe ca în anul 1924.

4. Brevete în diferite ramuri ale comerțului s'au acordat în total 335 din cari românilor 91. Românilor cu 17 brevete mai multe ca în anul 1924 iar minoritarilor cu 83 mai multe ca în anul 1924.

5. Brevete industriale pentru ocupațiuni cari nu aparțin nici unui ram de celea de sub 1—4 evidențiate în în registrul „E“ s'au dat în total 91 din cari românilor 36. Cu patru mai multe ca în anul precedent.

Din permisele și brevetele liberate în anul 1925 s'au restituit Autorității Industriale dela români 24 iar dela minoritari 54, în total 78.

Din totalul permiselor și brevete-lor în vigoare la 31 Decembrie 1924 în cursul anului 1925 ni s'au restituit în tot 471 din cari 83 au fost în mâni românești.

Dacă comparăm rezultatul anului 1924 cu cel al anilor 1919—1924 vom avea următorul tablou:

T A B L O U L
permiselor și brevetelor liberate românilor

Nr. curent	Registru	Românilor sau liberat și sunt în vigoare							Din totalul liberat la 31 Dec. 1925 sunt în vigoare
		1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	
1	A	36	30	40	47	21	42	36	216
2	B	35	68	80	31	72	75	125	452
3	C	—	—	1	4	4	2	3	13
4	D	83	94	103	100	48	74	85	564
5	E	14	39	32	39	33	86	32	266
Total:		168	231	256	22	178	279	281	1511

La 31 Decembrie a. c. avem deci permise și brevete industriale în mâinile elementului susținător de stat 1511. O creștere de 676 față de anul 1925 cu 834 permise și brevete industriale.

Numărului industriașilor și comercianților cari au primit autorizațiuni dela Unire încoace, despre cari s'a vorbit până aci, sunt de a se adăuge industriașii români cari au existat și mai înainte.

Puțini la număr cum erau, adăugându-se celor de după Unirea Neamului vor fi la 31 Decembrie 1925 în Cluj:

1. Din totalul industriașilor cari deprind meserii legate de calificăție de — — — — — 236.—
2. Români — — — — — 243.—
3. Din totalul celor ce deprind industriei libere de — — — — — 170.—
4. Români — — — — — 411.—
5. Din totalul comer. de 4228.—
6. Români — — — — — 742.—
7. Stabilimente ind. rom. 17.—

Pe teritoriul orașului se indeletnesc cu industria, de prezinte independent, 3096 (în anul 1924—2871) indivizi din cari români sunt 654 (în 1924—461), iar cu comerțul se ocupă independent în total 4228 indivizi (în anul trecut 425) din cari români 742 (în 1924—657).

La 31 Decembrie 1925 avem deci în Cluj 1396 industriași și comercianți români din totalul de 7394 (în anul 1924—6896).

Cititorul atent din cifrele înșirate mai sus și cari decurg una din alta cu o precizie matematică, va desprinde concluziuni foarte instructive.

Și anume că:

1. Elementul românesc la industrie și comerț este în creștere.

2. Este foarte mic procentul acelor români cari ajungând în posesiunea unui permis s'au brevet industrial din diferite motive renunțată la acestea indeletniciri; și în fine că.

3. La permisele industriale cvidențiate în registrul „B” elementul român prevalează pe cel străin (125:81).

		In anul 1924		Din cari	
1	Români sunt	753	667	ucenice . . .	36
2	Maghiari	1414	1159	ucenice . . .	220
3	Evrei	373	314	ucenice . . .	77
4	Germani	29	14	ucenice . . .	2
5	Italieni	2	—	ucenice . . .	—
6	Cehi	3	1	ucenice . . .	—
7	Sârbi	1	1	ucenice . . .	—
8	Armeni	1	1	ucenice . . .	—
9	Bulgari	1	—	ucenice . . .	—

Din acestea date putem constata două lucruri. Unul că, la ucenicii români creșterea în acest an n'a fost decât minimă, și a doua că, la minoritari creșterea este izbitor de mare.

Celui ce a urmat procesul de metamorfizare prin care trece populațiunea minoritară, va descoperi momentan cauzele cari lucrează la înmulțirea ucenicilor ieșiți din sânul ei.

Industriei adecă, lăsată în trecut părăginită sau ocupată de alte neamuri, încep a-i da atențiunea.

Căci să nu uităm un lucru.

Dezastrul ce a venit peste popoarele dominante din Austro-Ungaria

în istoria Clujului este primul caz că, într'un ram de industrie elementul român este covârșitor față de aceea pătură a populației orașenești, care a stăpânit până aci aproape exclusiv piața acestui oraș, „E. pur si muove.”

* * *

Chestiunea recrutării ucenicilor industriali este problema dela deslegerea căreia depinde naționalizarea industriei și comerțului.

Toți cei ce vor ști aprecia însemnătatea acestei necesități naționale vor avea meritul de a cuceri orașele centre de cultură și bogăție.

Dacă este adevărat — și este așa — că al cui este pământul al aceluia este țara, nu mai puțin este adevăr că: al cui este comerțul și industria, acela este stăpânul orașelor.

Să examinăm care este sporul nostru pe acest teren la finele anului 1925.

Din totalul de 2577 ucenici și ucenice:

de pie memorie, a trebuit să fie atât de amar pentru ele, nu numai că cei ce erau stăpâni și-au pierdut hegemonia ci mai vârtos pentru că în momentul prăbușirii s'a adevărit că, aproape totalitatea intelectualilor fiind înhămată la carul statului, unica armă de a-și crea o situație oarecareva le-a fost penița și un călimar...

Nouă ni se indică și prin aceasta direcția pe care mergând vom putea crește trunchiul sănătos al neamului.

Greutatea enormă care ne-a stânjenit până aci creșterea ucenicilor a fost că mijloacele de a-i adăposti ne-au fost din cale afară modeste.

Pe lângă cea mai mare bunăvoință și eforturi, foarte puțini ucenici au putut fi așezați în cele două căminuri, unul din str. Calea Moșilor Nr. 76 susținut de oraș, cu 121 ucenici din cari 116 români și 5 minoritari și altul alimentat de Camera de Comerț și Industrie în str. Turnarilor Nr. 54, cu 54 ucenici din cari 53 români și 1 minoritar.

Orașul Cluj cu întreținerea căminului în anul 1925 a spesat Lei 720 mii fără edificiu, încălzit și luminat, iar Camera de Comerț și Industrie Lei 600 mii pentru întreținerea ucenicilor și Lei 60 mii pentru edificiul închiriat dela I. O. V.

În anul expirat, cu multă satisfacție și grațitudine remarcăm că, dl Ministru Chirculescu a ascultat strigătul nostru de alarmă și ne-a sărit într'ajutor cu un gest într'adevăr princiar.

Pentru amplificarea căminului ucenicilor susținut de oraș, din bugetul Statului ni-a făcut parte de un milion Lei iar cu un alt milion Lei ne-a cumpărat un edificiu în str. Regală Nr. 30/a menit să adăpostească și acesta fii de-ai neamului dornici de-a îmbrășa meserii.

Ne împlinim o plăcută datorie când aducem mulțumitele noastre dlui ministru Chirculescu și Guvernului întreg.

Cu așa puternici sprijinitori sperăm că în apropiatul viitor să avem și pentru ucenice un cămin.

Autoritatea Industrială de I instanță în cursul anului 1925 a ținut 730 debateri asupra chestiunilor controversate dintre patroni și salariați și nouă sute douăsprezece (912) debateri asupra cazurilor de contravenții industriale.

A inspectat școalele de ucenici, a asistat la examenele la finele de an școlar și a controlat întreprinderile industriale de pe teritoriul orașului.

Șeful Autorității Industriale ajutat de substitutul său dl Horea Titu Anca, având mandat special dela Consiliul orășenesc a funcționat ca referent al Comisiunii incendiare orășenești asistând la toate cazurile incendiare cari s'au ivit în oraș, în cursul anului și luând dispozițiuni preventive incendiare unde necesitatea a cerut.

Activitatea acestui oficiu a dat roadă și în alte direcții, căci în cariera orașului a intrat:

1. Din taxe industriale Lei 163,712.—
 2. Din taxe pentru certificate Lei 18,060.—
 3. Din amende industriale 334,210.—
- Total Lei 515,982.—
De încheiere constatăm pentru lă-

murirea celor mai puțin inițiați că, la acest oficiu se conduc registre după branșe despre toate ramurile de industrie existente în oraș, așa că în curs de câteva secunde doritorul își poate câștiga o iconă fidelă despre situația comerțului și industriei acestui oraș.

Laboratorul Autorității Industriale cu retortele și mecanismul său, pe cum am demonstrat, este vrednic de atențiune chiar și în cadrele Legii pentru unificarea administrativă, căci

el ca organ al statului, în contact nemijlocit cu viața comercială și industrială, mai puțin va putea fi influențat de curente cari pot să domineze între factorii conducători ai orașelor recrutați din cetățeni de diferite tendințe și cu o mai puțină răspundere față de conducerea țării.

Noi credem că ne-am făcut datoria. E rândul Dv. dle Primar să Vă pronunțați.

Cluj, la 5 Ianuarie 1926.

Varga

șeful aut. Indust de I inst.

Dela Moți

Biserica romano-catolică din Transilvania pentru afacerile materiale, școlare și culturale are o veche autonomie în care e reprezentat și elementul mirean, sub numirea de Statul Catholic. Acesta are în Ardeal, pe lângă enorme proprietăți urbane și întinse moșii și mai cu seamă mari intenderi silvice, cari trec de peste 30 mii jugere.

Aceste terenuri silvice, ce se află în mai multe județe, au fost supuse exproprierii și distribuite prin instanțele superioare, după ce mai întâi s'a lăsat quantumul necesar pentru școli și instituții catolice.

Spre surprinderea însă a comunităților românești, aceste masive silvice ale Statului Catholic au fost aproape în întregime scutite de exproprieri, în defavorul țărănilor muncitori, foști luptători, de către Comitetul Agrar, după intervenția unui grup de avocați ziși „naționaliști”, parte din ei stabiliți în București, parte cu sediul în Ardeal.

În ziarul „Răspunderea” din București s'a publicat onorariul extraordinar dat acestor avocați și care se cifrează aproximativ la zece milioane lei, căci pădurile „scutite de exproprieri” au o valoare de mai multe sute de milioane.

La ultimul congres al Statului Catholic, s'au făcut obiecțiuni referitoare la aceste „prea mari onorarii” însă unul dintre secretarii acestui congres a aplanat acest incident, dovedind „necesitatea acestor mari sacrificii făcute de Statul Catholic prin scutirea de exproprieri a pădurilor, de către avocați cu trecere români, la București”.

Comunele interesate și frustrate de pădurile de mai sus, ce lor li se cuveneau după lege, adică locuitorilor lor, au început să se agite și după cum ni-se comunică de membri L. A. N. C. o deputație, condusă de preoții, învățătorii și primarii din plasa Hida, unde au fost „scutite” de exproprieri aceste păduri, prin hotărârea Comitetului Agrar, a intervenit la Prefectul județului Cluj, ca să stăruie la guvern pentru revocarea hotărârii Comitetului Agrar.

Statul Catholic, cu pădurile astfel scutite de exproprieri, prin „intervenția avocaților naționaliști” intenționează a le da în exploatare la societăți jidovești, cu câte un membru sau doi, „români” jidoviți și astfel să lase pe locuitorii acestei plăși, curat românească, fără lemne, măcar de foc, ne mai vorbind de lemnul necesar pentru construcții.

Liga va urmări cu atențiune latura „acestei afaceri” și va interveni cu toată puterea ei pentru a se face dreptate acestor comune și pentru a afla, pe domni avocați naționaliști, îmbogățiți într'o noapte, pe spinarea celor cinștiți și nevoiași.

Deocamdată constatăm că deputatul acestei circumscripții, dl dr Emil Hațieganu stă nepăsător față de strigătul de durere al sâtenilor cari l'au ales. *Oare de ce?*

Cețiți și răspândiți

**Infrățirea
Românească**

Monumentul Durerii

de C. Argintaru

Nu știu, alții, dar eu când deschid o carte nouă, stau o clipă la îndoială, dacă trebuie să o mai citesc, sau să o așez deadreptul în rafturile bibliotecii.

Aceasta provine mai cu seamă de acolo, că după război au apărut și apar fără întrerupere mii de cărți, împestrițate cu nenumărate titluri răsunătoare, al căror conținut însă, pe lângă că nu produce nici pe de departe vre-un efect, dar te face să-ți pierzi și cele din urmă iluzii.

Literatură dadaistă, futuristă, cubistă, rombistă, officoasă, se găsesc la tot pasul, și numai scrierile de valoare, de înaltă revelație sufletească, se întâlnesc atât de rar.

Nu mai vorbesc de sentimentul patriotic, acest „duh rău“ este exclus cu desăvârșire din micile bisericuțe literare, ai căror călugări mincinoși, de cele mai multeori, se închină la idoli spoțiți cu aur, la fel de fel de spurcăciuni, slăvindu-și durerile închipuite și făcându-se interpreți ai desfrăului.

În cazul acesta, să nu devină odioși acești scribi mediocri, în fața cetitorilor doritori de frumos, de artă, de sublim, de patriotism?

Și în timp ce toate aceste se întâmplă, idealul adevărat, stă ca un Crist bătut în cuie — abia ici-colo câte-un umil apărător încearcă să iasă la iveală ca un ghiocel de sub poșghita zăpezii, la cele dintâi raze ale soarelui, în primăvară.

Unul dintre apărătorii aceștia puțini, deplin conștient de marea tragedie, prin care trece neamul românesc în această țară îmbăcsită de lepra străinilor, este și dl C. Argintaru.

În cartea dsale „Monumentul Durerii“ — titlu demn de conținutul ei — se ocupă de marea problemă a invalizilor, văduvelor și orfanilor de război.

O parte din ostașii noștri, cari într'un legendar avânt patriotic au pornit la luptă, când „a sunat ceasul“, au căzut în bătăliile din 1916—1920, purtate de neamul românesc cu vrăjmașii seculari; o altă parte însă au rămas schiloviți de pe urma groaznicului măcel.

Cei rămași ciunțiți din lupte, adică invalizii de război, precum și urmașii celor morți, orfani și vă-

duve, ar fi trebuit să se bucure de un tratament cât se poate de uman din partea guvernanților acestei țări.

Acest lucru însă nu s'a întâmplat. Nu s'a întâmplat, pentru că lumea din ziua de astăzi, care aleargă în goană sălbatică după aur, a uitat de durerile eroilor, cari au vărsat sânge din belșug pentru glia țării: invalizii, și de urmașii celor morți: orfanii și văduvele de război, a căror situație a ajuns să fie demnă de compătimit.

Acest trist adevăr ni-l desvăluie într'o admirabilă și documentată expunere dl C. Argintaru.

Autorul, cu talentul de adânc observator, cu care este înzestrat, ne arată „în toată goliciunea ei“ nepăsarea guvernelor față de lumea I. O. V.

Citez din „introducerea“ acestei cărți:

„Căci cei, cari au guvernat dela război încoace, n'au avut altceva de făcut, decât să facă demagogie, promițând acestui popor, cu ranele și suferințele nevindecate din război, toate câte sunt imposibile; să se ocupe de captarea partizanilor; cu inaugurări de cluburi; să fabrice legi de **comercializare**; să ridice „pertractările“ la rangul unei dogme, și în fine, să se înjure în toate ocaziunile, reciproc. De toate au făcut, numai bine țării n'au adus; iar pentru sârmana „lume I. O. V.“, n'au avut timp nic de gândit.

Dacă s'ar fi pus deoparte, dela război și până astăzi: toate sumele ce s'au cheltuit de diferite partide în turnee electorale — cari doar au buimăcit mintea nevinovaților cetățeni —; toate sumele ce le cheltuiesc diferiți monoclafi peste graniță, cari doar reușesc să ne facă de răs, cu așa zisa lor *propagandă*; costul diferitelor depozite ale statului, incendiate; pagubele ce le-au făcut statului atâți filipovici, dâmboviceni și popești-măneni, — am avea astăzi o grămadă de bani, cari ar îndestula cu prisosință toate nevoile invalizilor, orfanilor și văduvelor de război. Aceasta însă a fost imposibil, din cauză că trebuiau bani pentru ministere noi *înființate* și *desființate*, și, o *anumită morală* cere, ca panamalele care se țin lanț, dela Vârceorova și până la Dorna-

Vatra, (Petrolul național, etc.) să fie acoperite în dauna statului.

Trebuesc multe și iar multe pentru ai noștri, dar pentru *șoimăniții* din război „nu putem face nimic“.

Politicianii noștri de azi să ia aminte și să nu uite, că răbdarea noastră are o margine peste care *nu se poate trece*, și a ne cere să răbdăm mai mult, înseamnă să ne intoxicăm cu otrava durerilor noastre, și aceasta *n'o vom face*.

Umbra celor morți, plutește încă vie printre noi și ne îndeamnă ca pe niște *frați de cruce*, pe noi invalizii și valizii demni și cinstiți, să luăm apărarea urmașilor lor, orfani și văduve, cari n'au o bucată de pâine în țara holdelor de grâu.

Când luptam în tranșee, am făcut jurământul solemn și mut, martori fiindu-ne pământul, carabina și cerul, că noi, cei cari vom supraviețui războiului, nu vom da uitării pe urmașii acolora, pe cari glia — lacomă de sânge vitejesc — ni i-a luat ca ostatici eterni . . .“

Astfel începe dl Argintaru studiul dsale, interesant nu numai pentru curajul și ținuta demnă românească, ci și pentru felul în care arată că s'ar putea face o îmbunătățire acestor viteji, cari nu sunt demni să fie tratați cu atâta vitregie.

Se ocupă apoi rând pe rând despre: invalizi, orfani, văduve — având pentru fiecare categorie de „desmoșteniți ai nației“ cuvinte de caldă mângâiere și de îndreptățită revoltă la adresa guvernelor, cari în loc să-i cuprindă în brațe, i-au isgonit.

Ori indolența aceasta nu este strigătoare la cer?

Pentru a da oglindă cât mai fidelă asupra acestei cărți, reproduc și câteva pasagii din „Încheierea“ ei:

„Așa sunt răsplățiți cei, cari într'un furtunos entuziasm și-au jertfit viața întregind un neam, făcând *istorie* cu trupurile și sângele lor!“

„Au murit ostașii noștri cu dorul sfânt de țară, de mamă, de tată, de soție și de copii, scormonind cu mâinile țărâna în clipa morții, având în timpul agoniei vedenia a 20 de veacuri de nedreptate a sorții. Și n'a apucat să se usuce bine țărâna depe mormintele lor, că țara a și uitat recunoștința ce o datorează față de desrobitorii ei“.

„Și în timp ce toată pleava Fanarului și a ghetourilor galițiene își câștigă o existență din belșug, invalizii, orfanii și văduvele de război sunt în starea, pe care o vedem la tot pasul“.

„Păcatul ce-l face nația nerecunosătoare lumii I. O. V., să nu se răsfângă asupra ei, ea prea ne este dragă, ci să se îndrepte către toți guvernării dela războiul întregirii și până azi, eari ne-au lăsat în cea mai groaznică mizerie“.

„Monumentul Durerii“ interesează nu numai pe invalizi, orfani și văduve de război, dar pentru orice bun român are accente de durere omenească și ne face să înțelegem, că toți acei cinstiți și vrednici iubitori de țară, avem o capitală datorită ca să luptăm pentru acești eroi, cari nu-și pot agonisi cele trebuincioase, cu propriile lor puteri, ca să-i salvăm din ghiarere foamei.

Cartea este împărțită în 28 capitole pe 10 pagini și după cât știu

Luarea jurământului și sfințirea drapelului L. A. N. C. în comunele Letca și Lemniu

Duminecă în 14 Februarie „Liga Apărării Naționale Creștine“, a ținut două frumoase întruniri în comunele Letca și Lemniu din județul Someș.

O delegație compusă din dnii dr Valer Pop, v.-președintele Comitetului Central Executiv al L. A. N. C., prof. dr Titus Mălai, membru în Comitetul Central Executiv și președintele L. A. N. C. din județul Someș, dr Lazăr Isaicu, dr Sever Jianu și dnii studenții: Ionel A. Mureșeanu, secretarul regional al L. A. N. C., Dumitru Ivan, secretarul comitetului local Cluj al L. A. N. C. și Theodor Vidican, sosește în gara Letca dimineața la orele 7, întâmpinat fiind de dl Augustin Dascal, președintele organizației locale a L. A. N. C., preotul Nicolae Enghis, primarul Nicolae Mezei, din comuna învecinată Lemniu, Ing. Ilie Ghețea, Jacob Buta, student universitar și un mare număr de țărani în frunte cu drapelul cu svastica. După gustarea de dimineață oferită de dl Augustin Dascal, reprezentanții Ligii asistă la serviciul divin, celebrat cu mare solemnitate de prof. de teologie dr Titus Mălai, asistat fiind de preoții Ștefan Botha și Nicolae Eughis.

Biserica fiind archiplină, poporul îmbrăcat ca la zile mari, în haină de sărbătoare, se adună în curtea bisericii. După celebrarea serviciului divin, urmează sfințirea drapelului organizației locale din comuna Letca, cărui act, săvârșit cu cuvenita so-

este singura lucrare de acest fel, care tratează la un loc invalizii, orfanii și văduvele de război.

Dl Argintaru e unul dintre cei autorizați în acest senz, întrucât dsa însuși este invalid de război.

Scrisă îngrijit, într'un stil limpede și curgător, tipărită pe hârtie bună, cu un preț aproape de cost (20 lei), aceasta carte poate sta pe masa oricărui bun român, căci este o adevărată podoabă.

Cartea mai este însoțită și de o prefață a dlui A. C. Cuza, președintele suprem al L. A. N. C.

Citind această carte am fost satisfăcut, căci osteneala mi-a fost răsplătită, fiind vorba de o lucrare sinceră și cât se poate de justă.

Iustin Ilieșiu

țara și întreg neamul. Face un istoric al luptelor de apărare — avute din cele mai vechi timpuri — a popoarelor ursite să conviețuiască cu jidani sau în vecinătatea jidanilor. Desfășoară programul Ligii care este primit cu lungi și îndelungate ovățiuni.

Cuvântul dlui prof. dr Titus Mălai, oratorul ce urmează, străbate prin toate fibrele ascultătorilor. Dupăce explică importanța și rostul jurământului pe care Liga îl cere dela aderenții ei, întreabă cine este dispus să depună acest jurământ „Cu toți“, fu răspunsul unanim

Era emoționant momentul când cu lacrimi în ochi și cu mâna ridicată pentru jurământ, întreaga adunare, bărbați și femei, tineri și bătrâni, cu ochii țintiți spre biserică, rosteau solemnă formulă a jurământului.

A mai urmat apoi cuvântarea frumoasă și plină de entuziasm a studentului în drept Nicola Bota.

Ultimul ia cuvântul dl Augustin Dascal, care în calitate de președinte al organizației locale mulțumește poporului și delegaților Ligii veniți din Cluj.

Adunarea se împrăstie apoi în cea mai mare liniște, iar delegații Ligii, urcați în trăsurile și continuă drumul spre Lemniu.

*

La marginea satului Lemniu, care înbrăcase de cu dimineață haina de sărbătoare reprezentanții Ligii sunt întâmpinați de întreg satul cu două drapele cu svastici și cu muzica care întona Marșul studenților creștini.

După rostirea cuvântului de bun venit, etc. drumul se continuă în cântecul marșului studentesc în fruntea cântăreților stând dșrele Livia Mezei și Iulia Groza, două convinse aderențe a mișcării naționale.

După vecernia de după masă s'a celebrat iarăși de trei preoți sfințirea drapelului comunelor Lemniu și Răstoci, după care a urmat adunarea populară la care afară de țărani din Lemniu, au mai luat parte și delegații și țărani din comunele: Rostoci, Toplița, Corminiș și Pertvadului.

Adunarea populară s'a ținut în mijlocul unei însuflețiri generale.

Preotul Ștefan Botha președintele organizației locale îndeamnă poporul să adere la principiile Ligii A. N. C. și să asculte cu cea mai mare atenție cuvântul reprezentanților acestei Ligii. Mișcarea națională are în fruntea ei crucea, este pornită din bise-

rică și trebuie să ducă la izbândă. Dsa arată cum conducătorii diferitelor partide cari au condus țara noastră au fost întotdeauna conduși de interese și nicidecum de sfânta cruce. Citează cuvintele poetului Eminescu:

„Vai de biet român săracul
Înapoi dă tot ca racul“

Și românul dă înapoi ca racul fiindcă nu este stăpân în țara lui. Conducătorii țării sunt stăpâniți de neamuri streine. Comerțul și bogăția țării nu este în mâinile noastre. România trebuie să fie a românilor, pentru ca să trăiască odată și țărănul liber și ușor în țara lui. Țărănul român astăzi este căzut într'o iobăgie nouă din care însă este sigur că îl va scoate *crucea*. Dorește Ligii cel mai mare succes pentru apărarea țării și a neamului românesc.

În numele studenției universitare vorbește dl *Theodor Vidican* student în medicină. Face istoricul mișcărilor studențești și arată cum aceste mișcări sunt pornite din cel mai sfânt sentiment de iubire de neam și patrie. Țara este amenințată de un pericol mare, pericolul jidovesc, care apare ca un nour negru pe cerul senin al țării noastre. În numele studenției universitare cere sprijinul poporului pentru înlăturarea acestui nour.

Urmează la tribună dl *dr Lazăr Isaicu*. Dsa arată cum în Transilvania pe când eram sub stăpânire străină în fiecare sat era cel puțin un jidan, care avea rol de spion și care pe lângă că trăda poporul stăpânirii ungureștii îl mai otrăvea și cu otrăvurile pe cari le pune în rachiou și vin. Îndeamnă poporul să se ferească ca de foc de jidani și cârciumari.

Dl *dr Valer Pop*, descrie starea de plâns în care se găsește țărănul român, care trebuie să muncească greul pământului ca să dea jidanului rodul chinului și al muncii sale. La treer jidani au lesnit cerealele ca acuma să le vândă cu prețuri, înzecite. Jidani bagă zizania între oameni ca astfel tulburându-se apa să poată ei pescui liniștiți. Vorbește mult și înțelept bazându-se tot pe fapte reale, lămurind poporul asupra programului Ligii.

Dl *prof. Titus Mălai*, în numele L. A. N. C. aduce mulțumiri prietenilor din Lemniu pentru primirea frumoasă care au știut să o facă Ligii, mulțumind îndeosebi părintelui *Ștefan Botha*, președintele organizației locale și dlui *Mezei* vicepreședinte.

Dl *dr Mălai* arată suferințele românilor în războiul mondial și zice că dacă românii au tras cu sânge și atâtă durere hotarele României-Mari, au tot dreptul să pretindă să fie și stăpâni acestei țări. Asta o cere dl *prof. A. C. Cuza*. Mai bine murim cu toții decât în țara noastră să fim robii și sclavii jidanilor. După ce ia jurământul care și aicea ca și în comuna *Letca* este dat cu tot entuziasmul de întreaga asistență, arată însemnătatea jurământului dat, care va lega membrii Ligii ca un lanț de aur care nu va rugini niciodată și va fi mai tare ca orice.

Ultimul ia cuvântul dl *Nicolae Mezei* vicepreședintele organizației locale. Dsa în cuvinte străbătute de

adâncă înțelepciune mulțumește sătenilor cari au venit în număr atât de frumos să asculte cuvântul „Ligii Apărării Naționale Creștine“ care este salvarea neamului românesc. Incheie dorind mult succes Ligii, promițând că în Lemniu poporul va ști cum să lupte sub cutele drapelului cu svastică.

După adunare s'a format comitetul local al comunei Toplița, care a luat și ea parte la serbarea din Lemniu.

Membrii Ligii au fost găzduiți în modul cel mai ospitalier de dna și dl *Mezei*, cărora li-se aduce și pe această cale vii mulțumiri.

Dr. S. Jianu

Marea întrunire a L. A. N. C. din Mănăsturul-Clujului

Duminecă, la 21 Febrnarie a. c., a avut loc, în spațioasa curte a restaurantului „Albu“ din Mănăsturul Clujului, o impozant întrunire de protestare contra înstrăinării, adică a remaghiarizării și a jidovirei, Capitalei Ardealului, săvârșită în urma recentelor alegeri comunale.

Un grup impozant, de aproape o mie de studenți, a venit din Cluj, cu drapelul în frunte, pentru a asista la această întrunire. Aici au fost așteptați de foarte numeroși țărani, cari au ascultat cu multă atenție și au aprobat furtunos expunerile frunțașilor Ligii.

Ca primul a vorbit dl *colonel Brândușa*, un inimos ostaș și vrednicul conducător al comitetului local clujan, — care a deschis întrunirea.

Se ridică dl *prof. Cătuneanu*. Vorbește clar și respicat. Fiecare cuvânt, din discursul atât de lapidar al dsale, își are greutatea sa. Se adresează mănășturenilor, arătând, că toate partidele au venit cu făgăduințe pela ei și cu ponegriri reciproce. Noi nu am venit nici cu făgăduințe, nici nu vrem să ponegrim pe nimeni. *Noi stăm mai presus de orice partid*, deci putem să le judecăm pe toate în adevărata lor lumină. Tocmai de aceea *organizația noastră nu primește în sânul ei, pe nici un om politic*. Noi formăm o „*Infrățire*“, care luptă pentru întâietatea românului în țara lui.

Explică, pe urmă, pericolul jidovesc și arată măsurile de apărare și de combatere contra acestui pericol, preconizate de L. A. N. C.

La urmă arată, că partidele poli-

tice, în loc să uite interesele mărunt, de dragul puterii, se ceartă, iar cel care folosește este jidanul.

Face un călduros apel, primit cu vii aplauze, ca toți cei ce simt adevărat românește, să se înroleze sub cutele steagului de luptă al mării mișcări naționale, dând dovada a sentimentelor lor patriotice cu ocazia alegerilor județene și generale, la cari va participa și „Liga“, pentru a pune capăt umiltoarei situații politice, create de partide, prin atitudinea lor jidovită și înstreținată.

În numele celor ce și-au jertfit totul pentru patrie, vorbește dl *C. Argintaru*, locotenent invalid de război. În cuvinte bine simțite, dsa se adresează foștilor luptători, pe cari îi unește o frăție, legată în fundul tranșelor. Astăzi, stăm și ne uităm nedumeriți, că oare pentru ce ne-am jertfit noi atunci? Căci nouă dreptate nu ni s'a făcut.

L. A. N. C. a făcut jurământ pe cruce să scape țara de jidani, și să facă dreptate văduvelor, invalizilor, orfanilor și foștilor voluntari.

Reamintește zilele de glorie din 1918, când, aici, în Mănăștur, s'a format o legiune vitează, care a luptat contra străinilor.

Nu se poate însă, ca foștii luptători să uite umilintele din război, azi, când țara geme sub jugul streinilor, ce ne conduc.

De aceea, *noi nu vrem să știm de nici un partid, ci numai de neamul românesc*.

Incheie, provocând pe foștii luptători să dea mână de ajutor „Ligii“

pentru ca să ne scăpăm Patria de umilintă și rușine.

Pe urmă vorbește dl Ghili, în numele meseriașilor români, arătând mizeria, în care se sbate comerțul și industria românească, azi atât de boicotată, din cauza atitudinii înstreinate a partidelor politice. Roagă pe toți meseriașii și comercianții români, cari vor binele țării, să urmeze steagul de luptă ridicat de către dl prof. A. C. Cuza.

Dl Vasile Noveanu, student în medicină și secretarul general al Centrului Studențesc „Petru Maior” aduce salutul studențimei clujene, care luptă, cu tărie și credință, fără a se lăsa influențată de nimeni pentru izbăvirea sfintei cauze naționale. Face un scurt istoric al mișcării studențești, arătând, că astăzi continuarea acestei mișcări, este marea acțiune națională a L. A. N. C., pe care trebuie să o urmăm cu toții.

Studentul Eremeiu vorbește, pe urmă, cu mult succes. Oratorul fiind un cunosător subtil al sufletului popular și dispunând de calități retorice remarcabile, printre cari trebuie să subliniem darul ales de-a vorbi simplu și limpede, cu exemple vii și sugestive, totdeauna convingătoare, — vorbirea sa a fost gustată cu mult drag de către țărănimea adunată.

Le-a vorbit despre atitudinea jidovită și rușinoasă a partidelor politice, cari cu berea dela „Czell” încearcă să abată țărănimea mânăștoreană dela calea cea adevărată.

De aceia sfătuiește pe țărani ca să nu urmeze pe acești vânzători de neam și lege strămoșească, — ci să meargă alături de cei ce luptă pentru: „Hristos, Regele, Națiune!”

Ca ultimul vorbește dl Val-r Pop. Distinsul și rutinatul orator face o expunere detaliată și bine precizată a situației politice, creiată în urma rezultatelor alegeri comunale.

Arată înainte de toate cât de copilărești sunt acuzațiile aduse mișcării naționale, că ea ar fi susținută de liberali, în folosul cărora ea ar fi exploataată.

Demiterea dela catedră a dlui prof. A. C. Cuza și împușcarea abuzivului sbir al guvernului, care a fost Manciu, sunt tot atâtea dovezi, că noi luptăm cu tărie contra liberalilor.

Bineînțeles, că noi nu luptăm ca dl Socol, la Casină, ca dl Lupu, la Athénée Palace, — sau ca toți deputații opoziționiști, cari vorbesc mult, fără să facă nici o treabă.

Noi luptăm pe față, cu arme energice și bărbătești.

Arată, pe urmă, că toate orașele din lume aparțin națiunii dominante. Așa este aceasta în: Anglia, Franța, — ba chiar și în Ungaria. Numai la noi orașele au ajuns să fie stăpânite de jidani și de unguri.

Arată cu exemple veridice grozava situație creiată după recente alegeri comunale. La Arad din 30 de consilieri numai 6 sunt români — liberali, — restul jidani și unguri. La Sighet sunt numai 3 români.

Este aproape catastrofal rezultatul alegerilor la Chișinău, Căci aici a reușit lista naționalo-jidovească, care se compune din indivizii Gottlieb, dr. Slutski, S. Lihtman, dr. Tumarin, Rosenhaut, Silbermann, Rabici, T. Stanevici, Berstein, Constantin, Kenigșaf, Goldenstein, Berleant, Baltau, K. Todorovski, Beloțercovski, A. Gheorghian, Dubinski, dr. Kviatkovski, Berhaderov și cel din urmă este dl Pan Halippa, fost și viitor Ministru al Românei-Mari.

Este într'adevăr mai mult decât revoltătoare această atitudine inconștientă sau criminală a partidelor politice, care ne periclitează toate orașele și toate censtrele noastre cu cea mai garantată desnaționalizare.

De aceia trebuie să luptăm contra lor, fără considerare la numele pe care-l poartă, pentru ca să salvăm țara și orașele noastre de peire.

Intrunirea este încheiată de către dl colonel Brândușa, care iarăși rostește câteva cuvinte călduroase.

Țărănimea adunată a primit cu vii aplauze pe fiecare orator. La urmă cu toții s'au declarat gata să urmeze steagul de luptă al sfintei cauze naționale. Ei își exprimau regretul, că nu au avut cunoștință, de cele expuse, deja cu câteva zile mai înainte, căci atunci ar fi știut ce trebuie să facă la alegerile comunale.

După întrunire, studențimea se încolonează, în ordine și disciplină; pe urmă, intonând cântece patriotice, impunătorul cortegiu, cu drapelele și conducătorii Ligii în frunte, se îndreaptă spre oraș.

La Academia de Agricultură ne întâmpină primul cordon dublat de jandarmi pedestrii. După lungi parlamentări suntem lăsați să înaintăm până aproape la mijlocul din Calea Moșilor, unde la al doilea cordon de jandarmi, studenții ascultând de indicațiunile dlui prof. Cătuneanu, s'au risipit în liniște, ducând cu ei amintirea unei manifestațiuni demne și curagioase a simțului românesc, în Clujul amenințat cu înstrăinare!

Rep.

O simplă întrebare

Intrebăm pe dl Ministru de finanțe, pentru care motiv nu supune desbaterele actualului Parlament proiectul de lege al băuturilor spirtoase, pe care l'a împărțit printre parlamentari încă din luna Iunie 1925. Atunci dsa anunța prin acest proiect îndeplinirea unei mari fapte naționale și își exprima credința că toți bunii Români din Camera și Senat se vor grăbi să voteze legea. Pentru ce întârzie guvernul cu deschiderea discuțiilor asupra aceluia proiect?

Știm mai de înainte că răspuns nu vom primi. Chestiunea am pus-o pentru opinia publică, pe care o lămurim noi cu adevăratul răspuns: pentru că dlui Vintilă Brătianu îi este frică să nu indispuie pe Jidani, cu care s'a aliat toată opoziția-unită.

Judecă onorat public, halul în care am ajuns.

INFORMAȚIUNI

REDAȚIONALE

Din cauza supraabundenței de material, suntem nevoiți să amânăm publicarea mai multor articole, scrisori, corespondențe și informațiuni, trimise din toate unghiurile țării.

Toate aceste manuscrise se vor publica în numerele viitoare ale Revistei. Orice reclamație, precum și întreaga corespondență, care privește partea redacțională se va trimite la următoarea adresă: Secretarul de Redacție al Revistei „Infrățirea Românească”, Cluj, Str. Bob 7.

DELA L. A. N. C.

Constituirea organizațiilor județului Cluj. Organizațiile L. A. N. C. din județul Cluj sunt următoarele:

1. Bonțida, președ. păr. Alex. Gherman.
2. Bologa, președ. Ioan Potra.
3. Calata, președ. G. Furcovici.
4. Călățele, președ. V. Vușcan.
5. Ciucea, președ. Dr. Liciniu Graplini.
6. Huedin, președ. prof. Ciungariu.
7. Mociu, președ. Alex. Demian.
8. Năvoiu, președ. Mocian Teodor.
9. Sâmpetru de Câmpie, președ. inv. I. Meghieșan.
10. Sebeșul-Mare, președinte păr. Roșca.
11. Șișinelu, președinte Pop Nucu.

NECROLOG

In aceiaș săptămână, soartea tristă și nemiloasă ne-a răpit doi bărbați valoroși, pe cari îi deplângem din tot sufletul.

Unul este *profesorul universitar Ioan Paul*. A fost un dascăl luminat și erudit. Un suflet mare și curat, străbătut de un idealism cald și desinteresat. Era părintele sufletească a studenților săi, cari l'au iubit și l'au venerat, în tot timpul cât a ocupat catedra de estetică literară la Facultatea de Litere a Universității clujene.

Pierderea lui a atins mai dureros pe studentele universitare, a căror Cămin a fost fondat, organizat și condus, cu un interes neobosit și cu o rară pricepere, de către venerabilul profesor, pe care toate elevele sale îl numeau: *Moș Paul*. Căci toate îl iubeau ca pe un părinte adevărat.

Și tocmai în plină activitate, moartea l'a răpus brusc, dar fără suferințe, — ci din senin, precum senină i-a fost întreaga viață.

Exprimăm și noi adâncul nostru regret la groapa acestui mare idealist, a cărui moarte lasă un gol simțit în viața culturală a Ardealului.

*

A doua pierdere am suferit-o prin moartea prematură a lui **Septimiu Mureșanu**, *prefectul județului Cluj*.

Acesta ne-a părăsit în plină floare a bărbăției și al activității sale rodnice, căzând jertfa unor complicațiuni, provocate în urma unei operațiuni chirurgicale tardive.

Prefectul Mureșanu a fost un român mare și un naționalist înfocat. Și-a iubit, în totdeauna mai presus de toate: *neamul*.

Dovada cea mai strălucită al acestor sentimente înalte, o servește următoarea întâmplare:

Ultimul act din viața prefectului Mureșanu a fost dimisia *din funcțiunea sa înaltă trimisă Ministerului de Interne, pentru cazul că revendicările atât de juste ale Moșilor nu se vor satisface și dacă pactul maghiaroliberal se va realiza.*

Acest fapt credem că-l caracterizează mai bine decât toate vorbirile funebre, rostite la solemnitatea tristă a înmormântării sale, care s'a desfășurat în proporții grandioase și impunătoare.

Căci moartea lui a întristat adânc întregul județ, pe care l'a condus cu atâtă râvnă și cu atât simț românesc.

Șaizeci de școli primare inaugurate de el în județul Cluj, vor rămâne pentru totdeauna, ca un monument trainic al activității sale bine cuvântate.

Împreună cu toți, cari l'am cunoscut și l'au admirat, depunem și

noi omagiul recunoștinței noastre la mormântul acestui valoros luptător al sfintei cauze naționale.

STUDENTEȘTI

Noul Comitet al Centrului studențesc „Petru Maior“ din Cluj. În urma alegerilor de constituire, comitetul soc. acad. „Petru Maior“ s'a alcătuit în felul următor:

Președinte: Dr. Emil Pascu (stud. în litere). *Vice-președinte*: Augustin Bidian (rig. în drept). *Secretar-gen.*: Vasile Noveanu (stud. în med. *Secretari de ședință*: Șerbu Ion (stud. în drept), Costina Traian (stud. în med.), Dabu Valer (stud. teol.), *Cassier*: Frâncu Dumitru (stud. științe), *Controlor*: Șerb Miron (stud. acad. com.), *Bibliotecar*: Cosma Cornel (stud. farm.), *Vice-bibliotecar*: Matei Coriolan (stud. în științe), *Arhivar*: Rebreanu Romolus (stud. lit.), *Econom*: Mitea Simeon (stud. drept), *Membrii în comitet*: Chirtop Vasile (rig. drept), Săbădeanu Vasile (stud. med.), Vidican Teodor (stud. med.), Munteanu Gh. (stud. acad. com.), Constantinescu Emil (stud. acad. agr.).

Această listă se compune exclusiv numai din studenți devotați cauzei sfinte a mișcării naționale.

Alegerea noului comitet s'a făcut, pe lângă respectarea tuturor formalităților prescrise de Statutele, în ziua de 17 Februarie. Ea a decurs în liniște și fără nici un incident.

Constituirea noului comitet s'a făcut, în ziua următoare, adică în 18 Februarie. La aceasta au luat parte și cei 7 membrii de drept, adică președinții societăților studenților în drept, medicină, litere, științe, farmacie, comerciale, agricultură și teologie.

Au fost aleși ca delegați, cu titlu de Consilieri permanenți, în Uniunea Națională a Studenților din România, dnii *I. Dumca*, președintele societății studenților în litere și dl *V. Săbădeanu*, membru în comitetul Centrului.

Noul comitet și-a început imediat activitatea, soluționând mai multe probleme de o capitală importanță pentru întreaga studențime clujeană.

Urăm acestui nou comitet, în care întrezărim toată chezașia unei atitudini demne și conforme cu aspirațiunile curate și înalte ale studențimei luptătoare, — cât mai desăvârșit noroc și spor la muncă!

INTERNE

Isprava unui jidan. Studentul *Marin Badea*, ne comunică următoarea întâmplare:

În comuna Almașul-mic, județul Bihor, plasa Marghita, obrăsnicia și mârșevia jidanilor a trecut marginele. Au început acum să ne distrugă și școlile care formează singura faclă împrăștiatoare de lumină în negura satelor, unde se redeșteaptă în sufletul copiilor spiritul național. Astfel jidanul *Deisler Ludovic* a îndemnat pe servitorul școlii Nic. Pop, după ce l-a amețit cu otrava distrugătoare a maselor și a luat de pe școală 120 figle (ciripuri) ca să le pună pe crâșma jidanului. Spre mai mare rușine a acestei comuni comitetul școlar în frunte cu... un preot refuză să tragă la răspundere pe jidan cu toate că există dovezi sdrobitoare.

Atragem atenția învățătorilor rurali, cari au astfel de lipitori la sate să lucreze cu băgare de seamă pentru a înlătura pericolul care ne amenință.

Cu toată reaua voință a jidăniților din comună nu voiu lăsa niciodată ca un jidan să predomineze asupra sătenilor și voiu căuta neîntrerupt a explica celor neștiutori pericolul ce ne amenință și jidanul care caută distrugerea școlii noastre își va lua pedeapsa

Acțiunea a început vom publica urmările

EXTERNE

Mișcarea naționalistă în viața studentească română din Paris.

Corespondentul nostru din Paris, ne comunică, că adevărații studenți cari se trudesc de ani de zile ca să realizeze o operă națională în Capitala Franței, sunt neconținți împiedecați, huiduiți și *calomniați*, de către o grupare antinațională și filosemită, în capul căreia stau dnii: Iovin, Cantacuzino, Hudiță, Ionescu-Vasile, Vălvoreanu etc. Oamenii ăștia vânduți, prin nemaipomenita lor insolentă, fac mai mult rău cauzei naționale, decât jidanii înșiși!

Alegerile definitive, pentru Comitetul Asociației Studenților Români din Franța, au avut loc Duminecă, în 21 Februarie. Românii au pus la vot o listă *pur românească*, — iar jidăniții au pus și ei o listă de-a lor.

În numărul viitor avem să publicăm, în cadrul unei „Scrișori din Paris“, rezultatul acestor alegeri. Tot atunci vom da pe față toate manoperele meschine ce s'au făcut până acum, ca să cunoască studențimea română din țară, pe cei ce păcătuiesc contra neamului în străinătate!